

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om Keva, om finansiering av statens pensionsskydd och om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas nya lagar om Keva, om finansiering av statens och om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd. I lagen om Keva samlas de bestämmelser om förvaltning och finansiering av samt tillsyn över Keva som nu finns i lagen om kommunala pensioner. I lagen föreslås dessutom bestämmelser om behörighetsvillkoren för styrelsen och dess ledamöter och för ledningen för en pensionsanstalt. I lagen föreslås även bestämmelser om riskhantering, intern revision och intern kontroll.

Den föreslagna nya lagen om finansiering av statens pensionsskydd ersätter de nuvarande bestämmelserna om finansiering i lagen om statens pensioner. De övriga bestämmelserna i den gällande lagen om statens pensioner ska i fortsättningen finnas i pensionslagen för den offentliga sektorn. I propositionen föreslås inga ändringar av den nuvarande finansieringen av statens pensionsskydd.

Den föreslagna nya lagen om finansieringen av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd ersätter bestämmelserna om finansiering i den gällande pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan. De övriga bestämmelserna i den gällande pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan ska i fortsättningen finnas i pensionslagen för den offentliga sektorn. I propositionen föreslås inga ändringar av den nuvarande finansieringen av kyrkans pensionsskydd.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2017.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 INLEDNING.....	3
2 NULÄGE OCH BEDÖMNING AV NULÄGET	3
2.1 Finansiering och förvaltning av samt tillsyn över det kommunala pensionssystemet	3
Finansiering.....	3
Förvaltning	3
Tillsyn	4
2.2 Finansiering av statens pensionsskydd	5
2.3 Finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd.....	5
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN.....	5
3.1 Lagen om Keva.....	5
3.2 Lagen om finansiering av statens pensioner	6
3.3 Lagen om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd.....	6
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	7
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	8
6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER.....	9
DETALJMOTIVERING	10
1 LAGFÖRSLAG	10
1.1 Lagen om Keva	10
1 kap. Tillämpningsområde och Kevas medlemssamfund	10
2 kap. Tillsyn	12
3 kap. Förvaltning.....	13
4 kap. Finansiering.....	18
5 kap. Riskhantering, intern kontroll och intern revision	21
6 kap. Ändringsökande.....	24
7 kap. Särskilda bestämmelser.....	25
1.2 Lagen om finansiering av statens pensionsskydd	26
1.3 Lagen om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd.....	27
LAGFÖRSLAG	30
Lag om Keva	30
Lag om finansiering av statens pensionsskydd	42
Lag om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd.....	44

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Beredningen av lagstiftningen om arbetspensionssystemet koncentrerades till social- och hälsovårdsministeriet vid ingången av 2012 med stöd av regeringsprogrammet för statsminister Jyrki Katainens regering. Koncentreringen av lagberedningen syftade inte till att ändra modellerna för verkställighet, finansiering eller placeringsverksamhet i fråga om pensionskyddet inom den offentliga och privata sektorn.

I samband med koncentreringen av lagstiftningen kvarstod bestämmelserna om innehållet i samt förvaltningen och finansieringen av kommunernas, statens och evangelisk-lutherska kyrkans pensionskydd i de gällande lagarna; lagen om kommunala pensioner (549/2003, KomPL), lagen om statens pensioner (1295/2006, StaPL) och pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (261/2008, KyPL).

Vid social- och hälsovårdsministeriet har det beretts en reform av arbetspensionslagstiftningen som grundar sig på det pensionsavtal som arbetsmarknadens centralorganisationer ingått den 26 september 2014. Som en del av reformen föreslås det att bestämmelserna om innehållet i pensionskyddet inom den offentliga sektorn ska slås samman till en lag, dvs. pensionslagen för den offentliga sektorn. Lagen ersätter bestämmelserna om innehållet i pensionskyddet i lagen om kommunala pensioner, lagen om statens pensioner och pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan. Samtidigt ska det stiftas separata lagar om förvaltningen och finansieringen av samt tillsynen över Keva, om finansieringen av statens pensionskydd och om finansieringen av evangelisk-lutherska kyrkans pensionskydd.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Finansiering och förvaltning av samt tillsyn över det kommunala pensionssystemet

Bestämmelser om finansiering och förvaltning av samt tillsyn över den kommunala pensionsanstalten Keva finns i lagen om kommunala pensioner.

Finansiering

Enligt lagen om kommunala pensioner svarar medlemssamfunden för den kommunala pensionsanstaltens utgifter. Utgångspunkten för finansieringen av det kommunala pensionssystemet är hela kommunsektorns gemensamma ansvar. Kevas medlemssamfund är skyldiga att täcka alla pensionssystemets utgifter. Pensionsavgifter tas ut för att täcka pensionsanstaltens utgifter, inte för att täcka enskilda ansvar. Pensionsanstaltens delegation beslutar om hur pensionsanstaltens utgifter fördelas på medlemssamfunden. Delegationen fastställer även storleken på den kommunala pensionsavgiften.

Med hjälp av pensionsansvarsfonden förbereder man sig på framtida pensionsansvar. Fonden är till sin karaktär en buffertfond. Kevas delegation beslutar årligen om det belopp som ska överföras till pensionsansvarsfonden. Fondens medel ska enligt lagen om kommunala pensioner placeras så att placeringarnas säkerhet, avkastning och likviditet tryggas samt placeringarna diversifieras.

Förvaltning

Kevas högsta beslutsfattande organ är delegationen. Delegationen består av 30 ledamöter med en personlig suppleant för var och en av dem. Finansministeriet förordnar ledamöterna och

RP 21/2015 rd

suppleanterna för fyra kalenderår i sänder. Minst fyra ledamöter och lika många suppleanter utses på förslag av de huvudavtalsorganisationer som avses i det kommunala huvudavtalet. Övriga ledamöter och suppleanter utses bland de ledamöter som Finlands Kommunförbund föreslagit så att kommunerna, samkommunerna och landets olika delar är rättvist representerade. När dessa ledamöter och suppleanter utses ska dessutom de olika gruppernas röstandel i kommunalvalet beaktas i enlighet med proportionalitetsprincipen i vallagen (714/1998).

Kevas förvaltning sköts av styrelsen som väljs av delegationen. Styrelsen består av nio ledamöter med en personlig suppleant för var och en av dem. Två av styrelseledamöterna och deras suppleanter väljs på förslag av de huvudavtalsorganisationer som avses i det kommunala huvudavtalet. Delegationen väljer styrelsen för två år i sänder.

Vid den kommunala pensionsanstalten finns även en placeringsdelegation med uppgift att stödja placeringsverksamheten och främja informationen. Pensionsanstaltens styrelse utnämner placeringsdelegationen för sin mandatperiod. Placeringsdelegationen består av tio medlemmar och en personlig suppleant för var och en av dem. Av medlemmarna företräder tre finansministeriet, en arbets- och näringsministeriet samt två de kommunala huvudavtalsorganisationerna.

I lagen om kommunala pensioner finns inga bestämmelser om behörighetsvillkoren för styrelsen och dess ledamöter. I lagen om kommunala pensioner finns inte heller bestämmelser om behörighetsvillkoren för ledningen. Föreskrifter om behörighetsvillkoren finns i instruktionen för Keva. Riksdagens social- och hälsovårdsutskott konstaterade i sitt betänkande (ShUB 44/2014 rd) att det med avseende på verkställandet av den lagstadgade sociala tryggheten och en god skötsel av pensionsmedlen är viktigt att i pensionsanstaltens förvaltning säkerställa den kännedom om arbetspensionsförsäkringsverksamhet och placeringsverksamhet som behövs med tanke på verksamhetens omfattning samt dess risker och samhällsbetydelse, och en mångsidig representation för intressenterna. Dessutom hänvisade social- och hälsovårdsutskottet till ekonomiutskottets utlåtande (EkUU 51/2014 rd) där det betonas att behörighetsvillkoren för Kevas styrelseledamöter ska beaktas uttryckligen i fråga om sakkunskapen om placeringsverksamhet.

I samband med lagberedningen har även det eventuella behovet av att ändra bestämmelserna om sammansättningen hos Kevas förvaltningsorgan (delegationen, styrelsen och placeringsdelegationen) utvärderats. Föremål för diskussion har särskilt varit huruvida arbetsmarknadsparterna ska företrädas inom förvaltningen på samma sätt som arbetspensionsbolagen i enlighet med paritetsprincipen. Det föreslås i detta skede inga ändringar i förvaltningsorganens sammansättning. Parterna har meddelat att de bereder ärendet separat och på så sätt strävar efter att hitta en gemensam syn mellan parterna. De eventuella ändringarna i bestämmelserna om förvaltningsorganens sammansättning bereds så att de kan tillämpas genast efter kommunalvalet i april 2017.

Tillsyn

Finansministeriet svarar för den allmänna tillsynen över den kommunala pensionsanstaltens verksamhet. Finansinspektionen utövar tillsyn över planeringen av den kommunala pensionsanstaltens finansieringsverksamhet och placeringen av dess tillgångar. Finansinspektionen ska årligen i fråga om tillsynen överlämna en berättelse till finansministeriet. Tillsynen över pensionsanstalten har fungerat bra, och det föreslås inga ändringar i bestämmelserna om tillsyn.

I lagen om kommunala pensioner finns inga bestämmelser om riskhantering, intern revision eller intern kontroll. Dessa ärenden har sköts på basis av administrativa bestämmelser. Bestämmelser om intern kontroll finns i instruktionen för Keva. I regeringens proposition till

riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om kommunala pensioner, om statens pensionsfond samt av 4 och 5 § i lagen om Finansinspektionen (RP 340/2014 rd) föreslogs det att bestämmelser om riskhantering, intern revision och intern kontroll ska tas in i propositionen om förvaltningen och finansieringen av samt tillsynen över Keva, dvs. i denna proposition.

2.2 Finansiering av statens pensionsskydd

I 9 kap. i lagen om statens pensioner finns bestämmelser om finansiering av pensionsskyddet, arbetsgivarens pensionsavgift, arbetstagarens pensionsavgift, retroaktiv innehållning av arbetstagarens pensionsavgift, preskription av pensionsavgifter, utsökning av pensionsavgifter, preskription av återbetalning av pensionsavgift som betalats utan grund samt dröjsmålsränta på pensionsavgift. Det föreslås att de övriga bestämmelserna i lagen om statens pensioner överförs till den nya pensionslagen för den offentliga sektorn, med undantag av bestämmelserna om finansiering som ska tas in i den nya lag som föreslås i denna proposition.

Innehållet i bestämmelserna om pensionsskyddet för kommunernas, statens, evangelisk-lutherska kyrkans och Folkpensionsanstaltens personal är överensstämmande. Det har ansetts ändamålsenligt att föreskriva om ärendet i en författning i stället för i separata författningar. När pensionslagen för den offentliga sektorn stiftas är det fråga om en lagstiftningsteknisk reform som hänför sig till sammanslagningen av de separata pensionslagarna till en pensionslag för den offentliga sektorn.

2.3 Finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd

Bestämmelser om finansiering av pensionsskyddet för evangelisk-lutherska kyrkan i Finlands personal och om förvaltning av finansieringen finns i 5 § och 5 kap. i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan. Bestämmelser om ärendet finns även i kyrkolagen (1054/1993) som det i denna proposition inte föreslås några ändringar i.

Enligt 5 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan sköter kyrkans centralfond kyrkans uppgifter när det gäller finansiering av pensionsskyddet samt uttagandet av pensionsavgifter och andra uppgifter den har enligt lagen i fråga. Enligt paragrafen sköter Keva verkställigheten av pensionsskyddet, om inte något annat föreskrivs. Bestämmelser om överföring till Keva av de medel som behövs för betalning av pensioner finns i 137 b § i lagen om kommunala pensioner.

I 5 kap. i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan föreskrivs det om pensionsfonden, arbetsgivarens pensionsavgift, arbetstagarens pensionsavgift, arbetsgivarens ansvar för pensionsavgifterna, dröjsmålsränta på pensionsavgift, utsökning av pensionsavgifter, återbetalning av pensionsavgift som innehållits utan grund och preskription av återbetalning samt preskription av pensionsavgifter.

Det föreslås att de övriga bestämmelserna i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan överförs till den nya pensionslagen för den offentliga sektorn, med undantag av bestämmelserna om finansiering som ska tas in i den lag som föreslås i denna proposition.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Lagen om Keva

Syftet med propositionen är att i samma lag samla alla bestämmelser om förvaltning och finansiering av samt tillsyn över Keva. I propositionen föreslås det att bestämmelserna om in-

RP 21/2015 rd

tern kontroll i instruktionen för Keva överförs till lagnivå. Det föreslås dessutom att det i lagen tas in bestämmelser om riskhantering och intern revision.

Det föreslås att det i lagen föreskrivs om behörighetsvillkoren för styrelsen och dess ledamöter. Detta innebär att behörighetsvillkoren skärps jämfört med nuläget. Behörighetsvillkoren för styrelsen och dess ledamöter kan delas in i två olika typer utifrån de krav som ställs. En del av kraven är personliga och ska uppfyllas av alla styrelseledamöter och en del är kollegiala och ska uppfyllas av styrelsen som en helhet.

En egenskap som krävs av alla styrelseledamöter är att de har ett gott anseende. Kravet på gott anseende har enligt etablerad praxis ansetts innebära begränsningar när det gäller att till styrelsen utse personer som t.ex. har begått sådana brott som avses i strafflagen eller personer som har gått i konkurs eller meddelats näringsförbud. Utöver ett gott anseende förutsätts styrelseledamöterna även ha god sakkunskap om arbetspensionsförsäkringsverksamheten.

God sakkunskap om placeringsverksamhet är ett kollegialt krav. Lagens krav uppfylls om styrelsen enligt en objektiv bedömning har god kollegial sakkunskap om placeringsverksamhet.

Det föreslås att behörighetsvillkoren för Kevas verkställande direktör och vice verkställande direktör överförs från instruktionen för Keva till lagen. Behörighetsvillkoren för ledningen ska enligt förslaget samtidigt preciseras. Behörighetsvillkor är utöver högre högskoleexamen även sådan mångsidig erfarenhet som uppgiften kräver samt i praktiken visad ledarförmåga och erfarenhet av ledarskap.

3.2 Lagen om finansiering av statens pensioner

Syftet med propositionen är att överföra bestämmelserna i 9 kap. i lagen om statens pensioner till den nya lag som föreslås så att bestämmelserna om arbetstagarens pensionsavgift, retroaktiv innehållning av arbetstagarens pensionsavgift, preskription av pensionsavgifter, utsökning av pensionsavgifter, återbetalning när arbetstagarens pensionsavgift har innehållits utan grund samt preskription av återbetalning av pensionsavgift som betalats utan grund i fråga om arbetstagarens pensionsavgift ska tas in i den nya pensionslagen för den offentliga sektorn.

I bestämmelsen om finansiering av statens pensionsskydd föreslås inga ändringar. I bestämmelsen om arbetsgivarens pensionsavgift görs en teknisk precisering i fråga om de aktörer som betalar arbetsgivarens pensionsavgift. Bestämmelsen om preskription av återbetalning av pensionsavgift som betalats utan grund i fråga om arbetsgivarens pensionsavgift tas in i den föreslagna nya lagen. En ny bestämmelse i lagen är bestämmelsen om grundbesvär som en part får anföra, om han eller hon anser att en debitering som Keva påfört arbetsgivaren strider mot lag. Förslagen till finansiering av pensionsskyddet motsvarar till sakinnehållet de nuvarande bestämmelserna.

3.3 Lagen om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd

Syftet med propositionen är att överföra bestämmelserna i 5 § och 5 kap. i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan till den föreslagna nya lagen, dock så att de bestämmelser i 5 kap. som gäller återbetalning av arbetstagarens pensionsavgift som innehållits utan grund, preskription av återbetalning och preskription av pensionsavgifter ska tas in i pensionslagen för den offentliga sektorn.

Det finns i enlighet med propositionen tre typer av pensionsavgifter. Den första är arbetsgivarens pensionsavgift och den andra är arbetstagarens pensionsavgift. Dessa pensionsavgifter är allmänna och gäller alla arbetsgivare och arbetstagare. Som en tredje typ av pensionsavgift

RP 21/2015 rd

kan komma i fråga de arbetsgivaravgifter som kyrkan själv genom beslut av kyrkomötet godkänt i kyrkolagen och som ska utöka pensionsfonden. I den gällande kyrkolagen finns bestämmelser om kyrkans egen självriskandel för invalidpensioner, vilken församlingarna och de kyrkliga samfälligheterna betalar, men som i nuläget inte tas ut, och om pensionsfondsavgiften. Kyrkans pensionsfond svarar för finansieringen av kyrkans pensionsskydd.

Enligt den gällande kyrkolagen är kyrkans pensionsfond en fond med egen täckning som hör till kyrkans centralfond och som inte är en självständig juridisk person. Kyrkomötet godkände den 9 maj 2014 ändringar i kyrkolagen med stöd av vilka pensionsfonden kommer att separeras från kyrkans centralfond så att den blir en självständig offentligrättslig juridisk person. Avsikten är att ändringen ska träda i kraft vid ingången av 2016.

Kyrkomötet fastställer storleken på den pensionsavgift som kyrkan som arbetsgivare ska betala. Storleken på pensionsavgiften för kyrkans arbetstagare anges i lagen om pension för arbetstagare (395/2006). Kyrkan som arbetsgivare är skyldig att redovisa både arbetsgivarens och arbetstagarens pensionsavgifter till kyrkans pensionsfond. Keva utövar tillsyn över arbetsgivarnas redovisning och sköter uttagandet av pensionsavgifter. Med kyrkan som arbetsgivare avses arbetsgivare enligt 6 kap. 1 § 1 mom. i kyrkolagen, dvs. församlingar, kyrkliga samfälligheter, domkapitlet och kyrkostyrelsen.

Propositionens förslag till finansiering av pensionsskyddet motsvarar till sakinnehållet de nuvarande bestämmelserna. Nytt i den föreslagna lagen är att Keva med stöd av lagen ska sköta uppgifter som hänför sig till uttagande av pensionsavgifter. I nuläget tar Keva ut avgifter enligt avtal.

I 3 § 2 mom. i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan föreskrivs det om tillämpning av pensionslagen på föreningar, andra sammanslutningar, stiftelser eller anstalter som med kyrkans centralfond ingått en överenskommelse eller på en person som anges i bestämmelsen. I 26 § 2 mom. i samma lag föreskrivs det däremot om den på överenskommelsen baserade skyldigheten att delta i finansieringen av pensionsskyddet. Några enstaka överenskommelser av detta slag är ännu i kraft. De gäller personer som när de övergick från att vara anställda hos kyrkan till att vara anställda hos t.ex. en kyrklig organisation skulle ha förlorat sin rätt till tilläggspension om inte överenskommelsen existerat. Eftersom nya överenskommelser inte längre behöver ingås, överförs 3 § 2 mom. i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan inte till pensionslagen för den offentliga sektorn. Det är däremot fortfarande nödvändigt att i den föreslagna lagens ikraftträdande- och övergångsbestämmelse beakta den på bestämmelsen i 26 § 2 mom. i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan baserade skyldigheten enligt gällande överenskommelser att delta i finansieringen av pensionsskyddet.

4 Propositionens konsekvenser

Förslaget till lag om Keva har inga betydande ekonomiska eller organisatoriska konsekvenser, eftersom det inte föreslås några egentliga ändringar i Kevas verksamhet eller förvaltning.

I förslaget till lag om finansiering av statens pensionsskydd är det fråga om en lagstiftningsteknisk ändring genom vilken bestämmelserna om finansiering av pensionsskyddet överförs från den gällande lagen om statens pensioner till den nya lag som föreslås i denna proposition. Förslaget har inga konsekvenser för statens tjänstemän eller arbetstagare, förmånstagarnas ställning eller myndigheternas verksamhet. Förslaget har inga direkta ekonomiska konsekvenser.

I förslaget till lag om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd är det fråga om en lagstiftningsteknisk ändring genom vilken bestämmelserna om finansiering av pens-

ionsskyddet överförs från den gällande pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan till den nya lag som föreslås. Förslaget har inga konsekvenser för kyrkans arbetstagare eller pensionärer eller myndigheternas verksamhet. Förslaget har inte heller några ekonomiska konsekvenser.

5 Beredningen av propositionen

Regeringens proposition med förslag till lag om Keva har beretts vid finansministeriet i en arbetsgrupp där det fanns företrädare för de kommunala huvudavtalsorganisationerna, KT Kommunarbetsgivarna och Finlands Kommunförbund rf samt som en permanent sakkunnig en företrädare för Keva. Enligt arbetsgruppens uppdrag skulle den bereda en lag om förvaltningen av den kommunala pensionsanstalten i form av en regeringsproposition med utgångspunkt i den gällande lagen om kommunala pensioner. Samtidigt skulle i lagen införas bestämmelser om den kommunala pensionsanstaltens riskhantering, interna revision och interna kontroll.

Utlåtanden om propositionen har begärts och lämnats av Finlands Kommunförbund rf, KT Kommunarbetsgivarna, Kunta-alan unioni ry, Kommunsektorns utbildade vårdpersonal KoHo rf, Förhandlingsorganisationen för offentliga sektorns utbildade FOSU rf, Keva, social- och hälsovårdsministeriet, Finansinspektionen, Finlands näringsliv EK, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC, Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf, Akava rf, Finanssialan Keskusliitto - Finansbranschens Centralförbund ry, Kyrkostyrelsen och Folkpensionsanstalten. Dessutom har Suomen Palomiesliitto SPAL ry lämnat ett utlåtande.

Alla remissinstanser understödde propositionen. En del understödde propositionen i sin helhet och hade inget att anmärka på. Särskilt positivt ställde man sig till att bestämmelser om riskhantering, intern kontroll och intern revision införs i lagen.

En del av remissinstanserna ansåg att de föreslagna ändringarna var otillräckliga och föreslog att lagen om Keva skulle motsvara lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag. En del av remissinstanserna ansåg att lagen borde vara så gott som identisk med lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag. Nästan alla remissinstanser som föreslog ändringar ansåg att behörighetsvillkoren för styrelseledamöterna skulle motsvara bestämmelserna i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag. Finansbranschens Centralförbund och Finlands näringsliv EK upprepade sina utlåtanden i samband med tidigare lagberedningar om att kommunala bolag inte borde kunna vara medlemssamfund i Keva.

Finansinspektionen föreslog i sitt utlåtande att tillsynen över Keva ska skötas av endast en myndighet. Dessutom ansågs följande vara problematiskt: att finansministeriet bereder lagstiftning om Keva, att ministeriet förordnar ledamöter i Kevas förvaltning, att ministeriets tjänstemän deltar som medlemmar i Kevas placeringsdelegation och att ministeriet är allmän övervakare av Kevas verksamhet.

Regeringens proposition har preciserats så att den motsvarar behörighetsvillkoren för styrelsen i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag. Dessutom har avsnittet om beredningen av propositionen i allmänna motiveringen preciserats genom att man lagt till innehållet i arbetsgruppens uppdrag.

Om man vill ändra på den allmänna tillsynen skulle det gälla alla offentliga pensionssystem och kräva en övergripande granskning av förvaltningen i pensionssystemen. Finansministeriets roll som den som bereder lagstiftningen om Keva, den som utser ledamöter i Kevas förvaltning och den som sköter den allmänna tillsynen över Keva hör till finansministeriets ansvarsområde. Keva är en del av den kommunala sektorn. Därför ansågs det att ändringar inte

RP 21/2015 rd

kan genomföras i detta sammanhang. Däremot är medlemskapet i placeringsdelegationen och rollen som allmän övervakare oförenliga. Detta medför dock inte något behov av lagändringar.

Propositionen med förslag till lag om finansiering av statens pensionskydd har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet. Propositionen har beretts tillsammans med statens personalorganisationer som är representerade i Statens pensionsdelegation. Statens personalorganisationer och Keva har haft möjlighet att uttrycka sin åsikt under beredningen och deras åsikter har i tillämpliga delar beaktats vid beredningen av propositionen. På grund av ärendets tekniska karaktär och begränsade tillämpningsområde har det inte varit nödvändigt att höra andra myndigheter och organisationer.

Propositionen med förslag till lag om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionskydd har beretts av kyrkostyrelsen och godkänts vid kyrkomötet. Enligt 20 kap. 7 § 2 mom. 6 punkten i kyrkolagen har kyrkomötet till uppgift att avge utlåtanden till statsrådet bl.a. i frågor som gäller löner, pensioner eller andra förmåner för kyrkans anställda. Kyrkomötet har ansett att reformen är motiverad och förordat genomförandet av den.

6 Samband med andra propositioner

Till riksdagen överlämnas separat en proposition med förslag till pensionslag för den offentliga sektorn som har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet. Propositionerna avses bli behandlade tillsammans.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om Keva

1 kap. Tillämpningsområde och Kevas medlemssamfund

1 §. Tillämpningsområde. I paragrafen föreslås det i huvudsak på motsvarande sätt som i det nuvarande 1 § 2 mom. i lagen om kommunala pensioner (KomPL) bestämmelser om tillämpningsområdet för lagen. Enligt paragrafen föreslås det i denna lag bestämmelser om en offentligrättslig pensionsanstalt som heter Keva och vars hemort är Helsingfors. Det föreslås att paragrafen preciseras så att Keva är en pensionsanstalt som förvaltas av sina medlemssamfund.

2 §. Kevas uppgifter. I paragrafen föreslås det bestämmelser om uppgifterna för Keva. Keva sköter verkställigheten av pensionsskyddet för kommunsektorns personal, de statsanställda, evangelisk-lutherska kyrkans personal och Folkpensionsanstaltens personal. För närvarandet finns det i KomPL bestämmelser om det kommunala pensionsskyddet och enligt 1 § 2 mom. i KomPL sköts pensionsskyddet av Keva. Det finns bestämmelser om Kevas uppgifter vid verkställigheten av pensionsskyddet för de statsanställda i 143 § i lagen om statens pensioner (1295/2006, StaPL), för kyrkans personal i 5 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan och för Folkpensionsanstaltens personal i 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten. I 1 § 3 mom. i KomPL hänvisas det till de nämnda lagarna. Det föreslås att från den 1 januari 2017 ska pensionslagen för den offentliga sektorn (/2015) föreskriva om det pensionsskydd som bygger på anställning hos ett av Kevas medlemssamfund, staten, evangelisk-lutherska kyrkan och Folkpensionsanstalten. I fortsättningen ska Kevas uppgift vara att sköta verkställigheten av pensionsskyddet enligt pensionslagen för den offentliga sektorn och uppgifter i anslutning till verkställigheten.

I paragrafens *1 mom.* 2 punkt föreslås det en ny bestämmelse, enligt vilken Keva har till uppgift att sköta finansieringen av pensionsskyddet för sina medlemssamfunds anställda personal, med undantag för personal på vilken lagen om finansiering av statens pensionsskydd (/2015) tillämpas. Exempelvis en del av grundskolelärarna omfattas av tillämpningsområdet för den nämnda lagen och således det pensionsskydd som finansieras av staten. I 1 § i KomPL finns det ingen separat bestämmelse om skötseln av finansieringen av medlemssamfundens pensionsskydd, utan alla bestämmelser om finansieringen av det kommunala pensionsskyddet finns i 9 kap. i KomPL. Enligt den nya bestämmelse som föreslås i paragrafens 2 mom. ska Keva sköta de uppgifter som ansluter sig till finansiering på ett sätt som tryggar de förmåner som innefattas av pensionsskyddet. Den nya bestämmelsen preciserar skötseln av uppgiften på motsvarande sätt som bestämmelserna om andra pensionsanstalter som sköter lagstadgat pensionsskydd.

I 1 mom. 3 punkten föreslås en ny bestämmelse om att Keva utöver uttagandet av medlemssamfundens pensionsavgifter ska sköta uttagandet av statens och kyrkans pensionsavgifter. För närvarande finns det i 135 § i lagen om statens pensioner bestämmelser om Kevas uppgifter när det gäller uttagande av avgifter enligt lagen om statens pensioner. Kevas uppgifter när det gäller uttagande av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsavgifter har byggts på en överenskommelse mellan Kyrkans centralfond och Keva. I lagen om finansiering av statens pensionsskydd (/2015) och lagen om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd (/2015) föreslås det närmare bestämmelser om uttagandet av pensionsavgifter.

Den bestämmelse som föreslås i *3 mom.* motsvarar 1 § 4 mom. i KomPL. I den ges Keva möjlighet att producera och sköta pensionsadministrativa tjänster också för kundgrupper som inte

omfattas av pensionslagen för den offentliga sektorn, om det inte är fråga om att utöva offentlig makt. För närvarande erbjuder Keva sina medlemssamfund exempelvis beräkningstjänster för pensionsansvar när det gäller pensioner som de betalar ut. Dessutom kan Kevas medlemssamfund ge Kevas betalningstjänst i uppdrag att betala ut extra pensioner som medlemssamfunden har beviljat.

3 §. Kevas medlemssamfund. Den föreslagna paragrafen motsvarar 2 § i KomPL. I paragrafen föreslås bestämmelser om Kevas lagstadgade medlemssamfund och om samfund som kan välja att Keva sköter deras pensionsskydd. I paragrafens 1 mom. finns det bestämmelser om Kevas lagstadgade medlemssamfund, som är kommunerna och samkommunerna samt Keva och Kommunernas garanticentral.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs det om de föreningar, aktiebolag och stiftelser som om de vill kan bli Kevas medlemssamfund. Enligt paragrafens 2 mom. 1 punkt kan en sådan förening vars medlemmar enbart är Kevas lagstadgade medlemssamfund eller föreningar som bildats av dem bli ett medlemssamfund. Enligt momentets 2 punkt kan ett aktiebolag som i sin helhet ägs av Kevas lagstadgade medlemssamfund eller av föreningar eller aktiebolag som anslutit sig som medlemssamfund till Keva bli ett medlemssamfund.

Enligt momentets 3 punkt kan ett aktiebolag eller en stiftelse som de lagstadgade medlemssamfunden har bestämmande inflytande i och som bistår vid produktionen av tjänster som kommunerna sköter med stöd av lag eller som bistår vid produktionen av funktioner som direkt betjänar de lagstadgade tjänsterna bli ett medlemssamfund. Ett villkor för att bli medlemssamfund ska vara att genom aktiebolaget eller stiftelsen produceras sådana tjänster som kommunerna sköter med stöd av lag. Med detta avses både sådana uppgifter som kommunerna är skyldiga att sköta och sådana uppgifter som kommunerna enligt lag kan sköta om de vill. Genom lag är det föreskrivet att till exempel ordnandet av grundläggande utbildning och barndagvård samt sjukvård och kartläggning hör till kommunernas skyldigheter. Utbildning på andra stadiet och kulturtjänster är tjänster som en enskild kommun inte har skyldighet att ordna. Tjänster av detta slag ska dock skötas på det sätt som föreskrivs i lag, om dessa uppgifter sköts. Ett aktiebolag eller en stiftelse kan också utöva sådana funktioner som inte egentligen är tjänster som skötseln av de lagstadgade uppgifterna kräver, men som direkt betjänar dessa. Med detta avses exempelvis sjukhus tvätteriverksamhet, matförsörjning inom dagvården och fastighetsskötsel av fastigheter där till exempel grundläggande utbildning eller sjukvård ordnas. Till exempel sjukvård är en lagstadgad uppgift för kommunen och sjukhus tvätteriverksamhet betjänar direkt skötseln av denna uppgift. Tillsammans bildar dessa en tydlig operativ helhet. De i bestämmelsen avsedda funktioner som betjänar direkt är alltså sådana tjänster som kommunerna traditionellt sköter och som stöder skötseln av den lagstadgade uppgiften.

Som definition av bestämmande inflytande används definitionen i 1 kap. 5 § i bokföringslagen (1336/1997), enligt vilken en bokföringsskyldig anses ha bestämmande inflytande i en annan bokföringsskyldig då den bokföringsskyldige innehar mer än hälften av rösterna för samtliga aktier eller andelar i målföretaget eller då den bokföringsskyldige innehar rätt att utse eller avsätta flertalet av ledamöterna i målföretagets styrelse eller motsvarande organ. Eftersom stiftelser inte ägs av någon, kan det inte anges i lagstiftningen att någon andel av stiftelsen ägs av någon part. Det anses att en kommun har bestämmande inflytande i en stiftelse, om kommunen enligt stiftelsens stadgar eller stiftelseurkund eller enligt en separat överenskommelse har rätt att utse majoriteten av ledamöterna i stiftelsens styrelse eller motsvarande organ eller av ledamöterna i ett sådant organ som utser styrelsen.

Enligt momentets 4 punkt kan ett nytt aktiebolag eller en ny stiftelse som de lagstadgade medlemssamfunden har bestämmande inflytande i och där majoriteten av personalen har varit an-

ställd hos ett av Kevas medlemssamfund innan den övergår till bolaget eller stiftelsen bli ett medlemssamfund. Syftet är att hålla kvar inom det kommunala pensionssystemet sådana funktioner som för närvarande sköts till exempel som affärsverk och som senare bolagiseras, men som är verksamma inom en sådan sektor som inte kan räknas till kommunernas lagstadgade uppgifter. När till exempel ett aktiebolag bildas och personalen kommer från flera pensionssystem, kan aktiebolaget omfattas av det kommunala pensionssystemet, om största delen av personalen tidigare har omfattats av det kommunala pensionssystemet. När bolaget bildas ska pensionssystemet avgöras, så att det inte behöver ändras senare trots att förhållandena mellan antalen i personalen förändras.

I 3 mom. finns det bestämmelser om skyldigheten för en förening, ett aktiebolag eller en stiftelse att underrätta om förändringar som medför att medlemssamfundet inte längre uppfyller medlemskapsvillkoren. Aktiebolaget och stiftelsen ska underrätta Keva om villkoret för bestämmande inflytande eller verksamhetsområde inte längre uppfylls. Det föreslås att bestämmelsen utvidgas, så att även föreningar ska underrätta om förändringar som inverkar på villkoren för att godkännas som medlemssamfund.

4 §. Anslutning som medlemssamfund samt avslutande av medlemskap. Den paragraf som föreslås motsvarar 168 a § i KomPL. I paragrafen föreslås det bestämmelser om förfarandena när en förening, ett aktiebolag eller en stiftelse vill ansluta sig till Keva som medlemssamfund och när medlemskapet avslutas. Enligt 1 mom. ska medlemskap ansökas skriftligen hos Kevas styrelse, som fattar beslut om godkännande av ansökan. De medlemssamfund som har möjlighet att välja ett kommunalt pensionssystem kan även säga upp sitt medlemskap i Keva om de vill.

Enligt paragrafens 2 mom. ska Kevas styrelse även behandla avslutande av medlemskap. Styrelsen konstaterar att medlemskapet har upphört när villkoren för medlemskap inte längre uppfylls eller medlemssamfundet annars vill säga upp sitt medlemskap i Keva. Medlemssamfundet ska höras innan ärendet om utträde behandlas.

5 §. Medlemssamfund i konkurs. Den paragraf som föreslås motsvarar 2 § 4 mom. i KomPL. I paragrafen föreskrivs om ett medlemssamfunds eventuella konkurs. Om en förening, ett aktiebolag eller en stiftelse som anslutit sig som medlemssamfund försätts i konkurs, kan konkursboet fortsätta som medlemssamfund i Keva. Det arbete som utförs för konkursboets räkning ska då försäkras enligt pensionslagen för den offentliga sektorn. Konkursboet har anmälningsplikt i fråga om sådana uppgifter som påverkar pensionen för de arbetstagare som stannar i konkursboets tjänst. Konkursboet ska som så kallad massaskuld ansvara för de pensionsavgifter som hänför sig till arbete som man har låtit utföra efter det att konkursen inleddes och för andra avgifter enligt 19 § som uppstått efter det att konkursen inleddes. Vid utbetalning av löner ska konkursboet ta ut arbetstagarens pensionsavgift av sina arbetstagare. Konkursboet kan utträda ur medlemskapet i Keva på samma sätt som de övriga samfund som frivilligt anslutit sig som medlemssamfund.

2 kap. Tillsyn

6 §. Allmän tillsyn. Det föreslås motsvarande bestämmelser om den allmänna tillsynen över Keva som i den gällande 137 § i KomPL. Paragrafens 1 mom. ska innehålla bestämmelser om att finansministeriet ansvarar för den allmänna tillsynen över Kevas verksamhet. Med allmän tillsyn avses närmast tillsyn över lagligheten hos verksamheten och förvaltningen.

Enligt 2 mom., som motsvarar 137 § 2 mom. i KomPL, kan finansministeriet av särskilda skäl förordna en specialrevision av Kevas förvaltning och räkenskaper.

Keva sköter utöver sina medlemssamfunds pensionsskydd också pensionsskyddet för de personer som är anställda av staten, evangelisk-lutherska kyrkan och Folkpensionsanstalten. I paragrafens 3 mom. föreslås bestämmelser om revision i anslutning till skötseln av pensionsskyddet för andra än Kevas medlemssamfund. Bestämmelser om detta finns för närvarande i 137 § 3 mom. i KomPL. I 24 § föreslås bestämmelser om den ersättning som staten, kyrkan och Folkpensionsanstalten betalar till Keva för betalning av deras pensionsutgifter och skötseln av personalens pensionsskydd. Den summa som betalas som ersättning bygger på den beräkning som Keva lämnar in och som finansministeriet fastställer. Dessutom meddelar Keva det belopp som behövs för betalningen av pensionsutgifterna för de andra pensionerna än kommunpensionerna. För att finansministeriet ska kunna säkerställa riktigheten hos de summor som ligger till grund för avgifterna, ska den av finansministeriet förordnade revisorn utifrån Kevas bokföring och annat material granska de uppgifter som ligger till grund för Kevas beräkningar. Dessutom ska revisorn granska uttagandet av arbetstagarens pensionsavgift och av arbetsgivarens pensionsavgift som ska betalas av kyrkan och staten som arbetsgivare. Revisorn ska också granska att pensionsavgifter, överföringsavgifter och arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift har betalats till rätt belopp till staten samt att pensionsavgifterna och arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift har betalats till kyrkan. Enligt den gällande bestämmelsen förordnar finansministeriet årligen en revisor. I fortsättningen förordnas en revisor för fyra år, vilket motsvarar mandattiden för Kevas revisor som väljs av delegationen. Att välja revisor årligen har av praktiska skäl visat sig vara oändamålsenligt. Att förlänga mandattiden ger finansministeriet möjlighet att i fortsättningen förordna en revisor också ur en revisionsmanslutning som valts av Kevas delegation.

7 §. Tillsyn över planeringen av finansieringsverksamheten och över placeringsverksamheten. Till paragrafen fogas bestämmelser från 137 a § i KomPL, enligt vilken Finansinspektionen utövar tillsyn över planeringen av Kevas finansieringsverksamhet och placeringen av Kevas tillgångar. Finansinspektionen har skyldighet att lämna en berättelse om sin genomförda tillsyn till finansministeriet.

3 kap. **Förvaltning**

8 §. Delegationen. Den föreslagna paragrafen motsvarar 138 § i KomPL, men ordalydelsen har preciserats så att den beaktar ändringen i 144 § i vallagen (714/1998) när det gäller tidpunkten för kommunalvalet.

Enligt *1 mom.* får Kevas beslutanderätt utövas av dess delegation. Delegationen kan också överföra sin beslutanderätt till ett annat organ inom Keva. Bestämmelser om överföringen ska finnas i instruktionen för Keva. Delegationen får dock inte överföra sin beslutanderätt i sådana ärenden som delegationen eller något annat organ enligt en uttrycklig bestämmelse i denna lag ska besluta om.

I *2 mom.* föreslås bestämmelser om delegationens ledamöter. Enligt momentet ska delegationen ha 30 ledamöter. Varje ledamot har en personlig suppleant. Minst fyra av ledamöterna i delegationen ska utses bland de personer som har föreslagits av de kommunala huvudavtalsorganisationerna. Delegationens övriga ledamöter och suppleanter ska utses bland de personer som har föreslagits av Finlands Kommunförbund rf. När valet görs ska det ses till att kommunerna och samkommunerna samt landets olika delar är rättvist representerade. När ledamöterna och suppleanterna utses ska de olika gruppernas röstandel i kommunalvalet beaktas i enlighet med proportionalitetsprincipen i vallagen.

Enligt den gällande bestämmelsen väljs delegationens ledamöter för fyra kalenderår i sänder. Eftersom kommunalvalet flyttas till april, föreslås det att delegationens mandatperiod ska

RP 21/2015 rd

börja vid ingången av september och vara i fyra år. För närvarande börjar delegationens fyraåriga mandatperiod vid ingången av kalenderåret.

I paragrafens 3 *mom.* föreskrivs om delegationens uppgifter. Delegationen har till uppgift att välja styrelseledamöter och suppleanter samt Kevas ordinarie revisor. Delegationen ska också fastställa pensionsanstaltens tilläggspensionsstadga, räkenskapsstadga och instruktion. Närmare bestämmelser om instruktionen finns i 17 §. Delegationen ska anställa Kevas verkställande direktör och kan också säga upp eller förflytta honom eller henne till andra uppgifter om han eller hon har förlorat delegationens förtroende. Kevas verkställande direktör är anställd i tjänsteförhållande och med honom eller henne kan ett direktörsavtal enligt den föreslagna 14 § ingås. Delegationen ska också besluta om grunderna för arvoden för Kevas förtroendevalda och om medlemssamfundens betalningsandelar. Till delegationens uppgifter hör också att behandla Kevas bokslut och revisionsberättelse och att fastställa pensionsanstaltens budget och verksamhets- och ekonomiplan.

9 §. Styrelsen. I paragrafen föreskrivs om styrelsens mandatperiod, ledamöter och dess uppgifter. Det föreslås att bestämmelserna i 139 § i KomPL överförs till paragrafen. Dessutom föreslås det att bestämmelser om styrelsens och dess ledamöters behörighetskrav och om uppgifter i anslutning till intern kontroll och riskhantering fogas till paragrafen.

Enligt paragrafens 1 *mom.* ska styrelsen väljas av Kevas delegation för två år i sänder. Styrelsens mandatperiod fortsätter tills nästa styrelse är vald. Styrelsen sköter Kevas förvaltning. Keva ska i alla situationer vara funktionsduglig. Därför får det inte förekomma avbrott mellan styrelsernas mandatperioder.

I 2 *mom.* föreslås bestämmelser om styrelsens ledamöter. Styrelsen ska bestå av nio ledamöter med en personlig suppleant för var och en av dem. Två av styrelseledamöterna ska väljas bland de personer som föreslagits gemensamt av de kommunala huvudavtalsorganisationerna. Delegationen ska utse ordföranden och vice ordföranden bland styrelsens egentliga ledamöter.

Paragrafens 3 *mom.* är nytt och en motsvarande bestämmelse finns inte i lagen om kommunala pensioner. I paragrafen ska det finnas bestämmelser om behörighetskraven för styrelseledamöterna och som helhet bedömt för hela styrelsen. Styrelseledamöterna ska vara väl ansedda. Kravet på gott anseende har enligt etablerad praxis ansetts innebära begränsningar när det gäller att till styrelsen utse personer som t.ex. har begått sådana brott som avses i strafflagen eller personer som har gått i konkurs eller meddelats näringsförbud. Styrelseledamöterna förutsätts också ha god sakkunskap om arbetspensionsförsäkringsverksamheten. Styrelseledamöterna kan genom sin verksamhet anses ha meriterat sig som goda sakkunniga när det gäller arbetspensionsförsäkringsverksamhet. Sakkunskapen kan också uppnås genom introduktionsutbildning. Dessutom krävs av styrelsen som helhet god sakkunskap om placeringsverksamhet. Av enskilda styrelseledamöter krävs det inte god sakkunskap om placeringsverksamhet. Detta krav ska enligt förslaget uppfyllas vid bedömningen av styrelsen som helhet. Styrelseledamöterna kan genom sin verksamhet anses ha skaffat sig den sakkunskap som krävs. Genom de föreslagna ändringarna kommer kraven på styrelsens kunskaper i praktiken att skärpas. Att styrelsen har god sakkunskap om placeringsverksamheten är viktigt, eftersom Keva förvaltar en betydande placeringsegendom. Keva ordnar i detta nu för styrelsen introduktionsutbildning om såväl arbetspensionsförsäkringsverksamheten som placeringsverksamheten och sådan introduktionsutbildning ska ordnas även i fortsättningen.

I paragrafens 4 *mom.* föreslås bestämmelser om styrelsens uppgifter. Styrelsen har till uppgift att verkställa delegationens beslut och att också bereda de ärenden som ska behandlas i delegationen. Dessutom styr och övervakar styrelsen Kevas verksamhet. Med stöd av instruktionen godkänner styrelsen Kevas verksamhetsstadga där behövliga bestämmelser om fördelning-

en av behörigheten och om rapporteringen mellan styrelsen och verkställande direktören och om annat ordnande och styrande av Kevas verksamhet fastställs.

När det gäller placeringen av pensionsmedlen gör styrelsen upp en plan för placeringen samt behandlar övriga ärenden som är principiellt viktiga eller vittomfattande med tanke på pensionsanstaltens placeringsverksamhet. Som en ny punkt om styrelsens uppgifter föreslås ansvar för ordnandet av Kevas interna kontroll och riskhantering. Det föreslås att uppgifterna fogas till styrelsens lagstadgade uppgifter, eftersom det föreslås att bestämmelser om Kevas riskhanteringssystem och interna kontroll i fortsättningen ska finnas i 25 och 26 §. Även för närvarande har styrelsen helhetsansvaret för Kevas interna kontroll och styrelsen beslutar utifrån verksamhetsstadgan om de allmänna principerna för Kevas riskhantering och tillvägagångssätt.

Enligt 5 mom. kan delegationen avsätta styrelsen under mandatperioden, om en eller flera av styrelseledamöterna inte längre har delegationens förtroende. I en sådan situation där det råder misstro har delegationen möjlighet att byta styrelsen. Avsättningen gäller alltid alla styrelseledamöter, även om misstroendet inte riktar sig mot alla. Delegationen ska avsätta hela styrelsen och utse för återstoden av styrelsens mandatperiod en ny styrelse.

10 §. Principer för ägarstyrningen. Till paragrafen överförs bestämmelserna om principerna för ägarstyrning i 139 a § i KomPL. I paragrafen föreskrivs om styrelsens skyldighet att för Keva fastställa principer för ägarstyrningen. Enligt 1 mom. behandlas i principerna Kevas innehav i andra sammanslutningar och hur rättigheter som grundar sig på innehav ska användas. Keva definierar själv vilka frågor som ska inkluderas i principerna för användningen av rättigheter som grundar sig på innehav. Principerna ska också innehålla en bedömning av Kevas verkställande direktörs eller övriga anställdas deltagande i förvaltningsorganen i andra sammanslutningar. Enligt förslaget begränsas eller förbjuds i princip inte verkställande direktörens eller anställdas deltagande i förvaltningsorganen i andra sammanslutningar. Styrelsen ska dock ta ställning till huruvida sådant medlemskap är ändamålsenligt för Keva och motivera varför verkställande direktörens eller övriga anställdas medlemskap i ett förvaltningsorgan i en extern sammanslutning ska anses vara motiverat. Bedömningen ska ge tillräcklig säkerhet om att medlemskapet inte inverkar störande på skötseln av verkställande direktörens eller övriga anställdas grundläggande uppgifter eller skadar Kevas intressen.

I 2 mom. föreskrivs om offentligheten av de fastställda principerna för ägarstyrningen. Keva beslutar om hur principerna offentliggörs, men de ska vara lättillgängliga t.ex. på webbsidor.

11 §. Förteckning över förtroendeuppdrag. Till paragrafen överförs bestämmelserna om förteckningen över förtroendeuppdrag i 139 b § i KomPL. Keva ska ha skyldighet att föra förteckning över styrelseledamöternas, verkställande direktörens, den övriga ledningens och de i placeringsverksamheten deltagande anställdas ledamotskap i förvaltningsorganen i andra ekonomiskt eller samhälleligt viktiga sammanslutningar eller stiftelser. Keva ska föra en aktuell förteckning utifrån de anmälningar som de i paragrafen avsedda personerna lämnar till Keva. Keva beslutar om hur uppgifterna i förteckningen offentliggörs, men de ska vara lättillgängliga för alla.

Personer som hör till Kevas ledning förpliktas inte att i den offentliga förteckningen uppge alla sina förtroendeuppdrag, t.ex. sådana som närmast hör till privatlivet, om inte sammanslutningen eller stiftelsen i fråga kan anses vara samhälleligt eller ekonomiskt viktig. I förteckningen behöver inte heller medlemskap i bostadsaktiebolags styrelser uppges.

Enligt 2 mom. ska förteckningen när det gäller personer som hör till Kevas övriga ledning eller som är bemyndigade att för Kevas del fatta eller bereda placeringsbeslut också innehålla upp-

gifter om sådant medlemskap i förvaltningsorgan som hänför sig till personernas arbetsuppgifter i Keva. Inte heller enligt detta moment behöver medlemskap i bostadsaktiebolags styrelser uppges.

12 §. Handlingsprinciper som gäller intressekonflikter. Till paragrafen överförs bestämmelserna om handlingsprinciper som gäller intressekonflikter i 139 c § i KomPL. I paragrafen föreskrivs om Kevas skyldighet att beakta och förutse eventuella intressekonflikter genom att utarbeta skriftliga verksamhetsprinciper för de tillvägagångssätt som ska iakttas i Keva. Avsikten är att i de skriftliga verksamhetsprinciperna dokumentera och planera de skäligen åtgärder som ska vidtas i Keva för att identifiera och förebygga eventuella intressekonflikter mellan Keva och t.ex. en styrelseledamot, verkställande direktören, en annan person som hör till Kevas högsta ledning eller en person som för Kevas del fattar eller bereder placeringsbeslut.

13 §. Transaktioner med personer som hör till ledningen eller till ledningens närmaste krets. Till paragrafen överförs bestämmelserna om transaktioner med personer som hör till ledningen eller till dess närmaste krets i 139 d § i KomPL. I paragrafen föreskrivs om transaktioner som ska behandlas i Kevas styrelse. De viktigaste uppgifterna om transaktionerna ska vara offentliga. Styrelsen ska behandla betydande transaktioner mellan Keva och de parter som avses i paragrafen. Skyldigheten att behandla sådana transaktioner i styrelsen gäller t.ex. handel med tillgångar, hyresavtal, avtal om köp av tjänster eller motsvarande rättshandlingar. En affärstransaktion anses vara betydande om den har stort ekonomiskt värde för parterna eller den ena av dem eller om transaktionen är förknippad med någon annan principiellt viktig omständighet. Som en omständighet som anger huruvida en affärstransaktion är betydande kan betraktas den gräns på 5 000 euro som anges i 29 § 3 mom., som gäller insideranmälan. Hur betydande en transaktion är ska bedömas från fall till fall.

Paragrafen ska tillämpas på affärstransaktioner med de personer som anges i 1 mom. Dessa är ledamöter i Kevas förvaltningsråd eller styrelse, Kevas verkställande direktör, revisorer och de anställda hos en revisionsammanslutning som är huvudansvariga för revisionen samt andra personer som hör till den högsta ledningen och som har rätt att fatta beslut om Kevas framtida utveckling och ordnande av verksamheten. Paragrafen ska även tillämpas om den andra parten är maken eller maken till en person som avses i 1—2 punkten, personens partner i ett parförhållande enligt lagen om registrerat partnerskap (950/2001), en omyndig vars intressebevakare personen är eller en sambo som har bott i samma hushåll i minst ett år.

Keva får information om personer som avses i 1 mom. 3 punkten och sammanslutningar som avses i 3 mom. t.ex. genom anmälningar om bindningar som lämnas till Keva eller på andra sätt som Keva bestämmer.

Enligt 2 mom. ska Keva offentliggöra uppgifter om de transaktioner som avses i paragrafen. Parterna i samt målet och de centrala villkoren för transaktionen ska offentliggöras. Keva beslutar om hur uppgifterna offentliggörs, men de ska vara lättillgängliga för alla. Uppgifterna i förteckningen ska bevaras i fem år efter registreringen. Personbeteckningar och adresser är inte offentliga, och inte heller namnet på en person som avses i 1 mom. 3 punkten.

Enligt 3 mom. ska paragrafen tillämpas även på transaktioner som har utförts mellan Keva och en annan part än en person som avses i 1 mom., om avsikten med arrangemanget är att kringgå bestämmelserna i denna paragraf. Avsikten är att förhindra att bestämmelserna i 1 och 2 mom. om behandling i styrelsen och offentliggörande av transaktioner kan kringgå genom att formellt utföra en transaktion med en annan part än en person som avses i 1 mom., om det faktiska syftet med transaktionen är en transaktion som avses i 1 mom. Bestämmelserna om behandling i styrelsen och offentliggörande av transaktioner ska således tillämpas t.ex. på en transaktion mellan Keva och en sammanslutning där en styrelseledamot har bestämmande in-

flytande, om det är uppenbart att detta arrangemang syftat till att förhindra tillämpningen av denna paragraf.

14 §. Kevas ledning. Paragrafens 1 mom. motsvarar 140 § 1 mom. i KomPL. I det finns bestämmelser om Kevas verkställande direktör, som underställd styrelsen har till uppgift att leda pensionsanstaltens verksamhet. Keva och verkställande direktören kan sinsemellan ingå ett direktörsavtal, genom vilket förutsättningarna för ledarskapet stöds. Keva kan också besluta om ett avgångsvederlag som betalas till verkställande direktören. En överenskommelse om att betala ett avgångsvederlag ingår vanligen i ett direktörsavtal där det överenskomms om tillvägagångssätten när en verkställande direktör avsätts på grund av misstro. Till skillnad från andra direktörsavtal ska Keva ensidigt besluta om utbetalning av avgångsvederlag.

I 2 mom. föreslås det bestämmelser om behörighetsvillkoren för tjänsten som verkställande direktör eller vice verkställande direktör. Det finns inte en motsvarande bestämmelse i KomPL, utan frågan bestäms för närvarande i Kevas instruktion. Enligt instruktionen är verkställande direktörens ställföreträdare två vice verkställande direktörer, om vars ansvarsområden Kevas styrelse beslutar. Enligt instruktionen är behörighetsvillkoret för verkställande direktören och vice verkställande direktörerna endast högre högskoleexamen, som bestämmer nivån på den utbildning som krävs. Det föreslås att behörighetsvillkoren preciseras så att vid sidan av utbildningskravet är sådan mångsidig erfarenhet som uppgiften kräver samt i praktiken visad ledarförmåga och erfarenhet av ledarskap ett behörighetsvillkor. Med sådan mångsidig erfarenhet som uppgiften kräver avses arbetserfarenhet av olika uppgifter och i olika organisationer till den del som det är av betydelse för skötseln av uppgifterna. För erfarenheten fastställs inte entydiga mått, utan den ska vara sådan att den kan bedömas vara till nytta för att framgångsrikt sköta uppgifterna. Målsättningen att ha erfarenhet av fler än en uppgift eller organisation betyder inte ett ovillkorligt krav på erfarenhet av flera organisationer. Definitionen av i praktiken visad ledarförmåga och bedömningsgrunderna ska tillämpas vid bedömningen av personens ledarförmåga. Avsikten är att i valsituationen säkerställa att personen i praktiken har påvisat sig ha ledarförmåga. I valsituationen ska man övergripande bedöma hur personen lyckats och vilka färdigheter han eller hon har i fråga om verkliga uppgifter inom ledningen. Ledarförmågan kan skaffas även genom andra uppgifter än en egentlig ledaruppgift, t.ex. genom att leda ett krävande projekt. Till skillnad från ledarförmåga kan ledarerfarenhet skaffas endast genom verkliga ledar- och förmansuppgifter.

15 §. Kevas tjänsteinnehavare. I paragrafen föreslås bestämmelser om Kevas tjänsteinnehavare. I paragrafen ska det föreskrivas på motsvarande sätt som i 140 § 2 mom. i KomPL att lagen om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003) ska tillämpas på Kevas tjänsteinnehavare. Det föreslås att bestämmelsen preciseras så att sådana av Kevas uppgifter där offentlig makt utövas sköts i tjänsteförhållande. Offentlig makt utövas i uppgifter där den som utför uppgiften ensidigt kan besluta om någon annans intressen, rättigheter eller skyldigheter med stöd av sin lagstadgade befogenhet. Enligt Kevas instruktion är verkställande direktören och vice verkställande direktören anställda i tjänsteförhållande. Styrelsen beslutar om inrättande av övriga tjänster, så att tjänsteförhållande har de ledamöter i ledningsgruppen och de direktörer som är direkt underställda dem och till vars ansvarsområde fattande av pensions- eller rehabiliteringsbeslut eller försäkringsmedicinsk bedömning som påverkar dessa beslut hör. Styrelsen har inrättat två pensionsdirektörstjänster och en chefsöverläkartjänst i Keva. Preciseringsen av bestämmelsen medför inga ändringar i antalet tjänster i Keva.

16 §. Förtroendevalda. Bestämmelsen i 142 § i KomPL om Kevas förtroendevalda överförs till paragrafen. I paragrafen föreskrivs att Kevas förtroendevalda utför sina uppgifter under tjänsteansvar. Enligt 2 mom. ska om en plats som förtroendevald blir ledig under mandatperioden, en efterträdare utses för återstoden av perioden.

17 §. Instruktion. Bestämmelserna om Kevas instruktion i 168 § i KomPL överförs till paragrafen. I instruktionen bestäms om Kevas organ och deras sammansättning, uppgifter och mandatperiod samt Kevas övriga verksamhet. I enlighet med den föreslagna bestämmelsen i 8 § godkänns Kevas instruktion av delegationen.

18 §. Statens delegation för ärenden gällande arbetsförmåga och rehabilitering. I 145 § i StaPL finns bestämmelser om den delegation för ärenden gällande arbetsförmåga och rehabilitering som finns i anslutning till Keva. Delegationen har till uppgift att följa upp och styra bedömningen av personalens arbetsförmåga och den yrkesinriktade rehabiliteringen för personalen. Det föreslås att dessa bestämmelser överförs till denna lag. Delegationen består av en ordförande och fem medlemmar. En av medlemmarna ska företräda finansministeriet, en Keva och en Statskontoret. Tre av medlemmarna utses bland de personer som föreslagits av de mest representativa organisationerna på centralnivå för statens tjänstemän och arbetstagare. Enligt den gällande instruktionen ska finansministeriet förordna medlemmarna för tre år i sänder. Det föreslås att delegationens mandatperiod ska förlängas till fyra år.

4 kap. **Finansiering**

19 §. Medlemssamfundens betalningsandelar. Den paragraf som föreslås motsvarar 131 § i KomPL. I paragrafen föreskrivs om finansieringen av det kommunala pensionssystemet. Utgångspunkten för finansieringen av det kommunala pensionssystemet är hela kommunsektorns gemensamma ansvar. Kevas medlemssamfund är skyldiga att täcka alla utgifter för det kommunala pensionssystemet. Avgifterna tas ut för att täcka Kevas utgifter, inte för att täcka enskilda ansvar.

I 1 mom. föreslås bestämmelser om fastställandet av betalningsandelarna för Kevas medlemssamfund. Kevas delegation ska besluta om fördelningen av pensionsanstaltens utgifter på medlemssamfunden. Den kommunala pensionsavgiften består nuförtiden av arbetsgivarens och arbetstagarens lönebaserade samt arbetsgivarens pensionsavgiftsbaserade och förtidspensionsavgiftsbaserade betalningsandel. Enligt 85 § i den föreslagna pensionslagen för den offentliga sektorn är arbetstagarens pensionsavgift lika stor som bestämmelserna i lagen om pension för arbetstagare föreskriver. Delegationen fastställer storleken på de övriga avgifterna. Huvuddelen av avgiften utgörs av den andel som fastställs utifrån den lönesumma som medlemssamfunden betalar.

Ett separat kommunalt pensionssystem och Keva, som har inrättats för att sköta det, har traditionellt ansetts vara en del av kommunekonomin, eftersom kommunerna gemensamt ansvarar för pensionssystemets utgifter. Därför har delegationen, som utövar Kevas högsta beslutanderätt, årligen fått i uppgift att besluta hur stor pensionssystemets avgift ska vara. Enligt den föreslagna 16 § ska ledamöterna i delegationen vara under tjänsteansvar när de sköter de uppgifter som avses i denna lag. Bestämmelser om sökande av ändring i delegationens beslut finns i 32 § i denna lag.

Enligt paragrafens 2 mom. är medlemssamfunden skyldiga att enligt de grunder som delegationen fastställt betala de självriskandelar som fastslagits för vissa pensionsslag. Enligt paragrafens 3 mom. kan Keva ta ut förskott på betalningsandelarna. I 4 mom. föreslås det bestämmelser om att delegationen meddelar närmare föreskrifter om grunderna för betalningen av de avgifter som föreskrivs i 1 och 2 mom.

20 §. Indrivning av avgift och preskription av avgiftsfordran. Motsvarande bestämmelser om indrivning av avgift och om preskribering av avgiftsfordran som i den föreslagna paragrafen finns för närvarande i 134 § i KomPL. I 1 mom. föreslås det bestämmelser om indrivning av sådana avgifter som avses i den föreslagna 19 § och preskribering av avgiftsfordran. Det före-

slås att bestämmelser om arbetstagarens pensionsavgift ska finnas i pensionslagen för den offentliga sektorn i fortsättningen. Keva ska påföra en avgift inom fem år från det att fordran uppkom. Förfalldagen för den slutliga avgiften betraktas som begynnelsestidpunkten för avgiftsfordran. Pensionsavgifter och eventuell dröjsmålsränta på dem får drivas in utan separat dom eller beslut på samma grunder som föreskrivs i lagen om verkställighet om skatter och avgifter (706/2007). På dröjsmålsräntans belopp ska 4 § 1 mom. i räntelagen tillämpas. Enligt momentet är dröjsmålsräntan sju procentenheter högre än den i räntelagens 12 § avsedda referensränta som gäller vid tidpunkten i fråga. Den referensränta som avses i paragrafen i fråga är den ränta som Europeiska centralbanken tillämpar på den senaste huvudsakliga refinansieringstransaktionen före den första kalenderdagen i varje halvårsperiod avrundad uppåt till närmaste halv procentenhet.

Enligt paragrafens 2 mom. ska återbetalningen av en pensionsavgift som betalats utan grund preskriberas fem år efter den dag då avgiften betalades, om inte preskriptionen har avbrutits innan dess. Om preskriptionen avbryts inom fem år efter den dag då den avgift som betalades utan grund hade betalats, börjar en ny fem år lång preskriptionstid från detta avbrytande. Preskriptionen av en skuld avbryts av icke-formbundna åtgärder som avbryter preskription enligt 10 § i lagen om preskription av skulder och rättsliga åtgärder som avbryter preskription enligt 11 § i lagen om preskription av skulder. Det är fråga om icke-formbundna åtgärder som avbryter preskription när borgenären och gäldenären kommer överens om betalningsarrangemang eller ändringar i villkoren för skulden, gäldenären betalar eller erkänner sin skuld eller borgenären kräver prestation av gäldenären eller påminner om skulden. Det är fråga om rättsliga åtgärder som avbryter preskription exempelvis då borgenären väcker talan eller när borgenären anmäler sin fordran utifrån en offentlig stämning som gäller gäldenären eller i gäldenärens konkurs eller i något annat insolvensförfarande eller när borgenären anhängiggör ett utsökningssärende. Även behandling av en fordran vid medling i domstol är en rättslig åtgärd som avbryter preskription. Preskriptionstiden kan förlängas enligt 11 § 3 mom. i den nämnda lagen i de situationer när borgenären återkallar sin ansökan eller handläggningen av ett ärende av någon annan orsak avbryts utan att preskriptionen av skulden avbryts. Då preskriberas skulden tidigast ett år efter det att förfarandet avslutades. Preskriptionstiden kan förlängas på detta sätt endast en gång. Den som betalat en avgift utan grund ska i enlighet med 10 § i lagen om preskription av skulder så tydligt som skäligen kan krävas meddela Keva grunden för sitt krav samt beloppet.

21 §. Pensionsansvarsfonden. Det föreslås att innehållet i 135 § i KomPL överförs till paragrafen. Fram till 1987 var det kommunala pensionssystemet ett rent fördelningssystem och det tog av sina medlemssamfund ut betalningsandelar endast i den utsträckning det var direkt nödvändigt för att täcka pensions- och förvaltningsutgifterna. Genom den lagändring som trädde i kraft vid ingången av 1988 gavs pensionsanstalter möjlighet att genom fondering förbereda sig på framtida pensionsutgifter. Beslut om det belopp som överförs till fonden och senare tas ur den har fattats separat för varje år av pensionsanstaltens delegation. I paragrafen föreslås att till Kevas utgifter fortsättningsvis även ska räknas överföringar till pensionsansvarsfonden, som grundats för att utjämna pensionsutgifterna, enligt vad Kevas delegation bestämmer särskilt.

Bestämmelserna i 2 mom. ger möjlighet att anpassa placeringsverksamheten till förhållanden som förändras och utvecklas, så att den inhemska och utländska placeringsverksamheten på bästa möjliga sätt gagnar syftet med pensionsansvarsfonden. Placeringarna ska göras så att deras säkerhet, avkastning och likviditet tryggas samt placeringarna diversifieras. I paragrafen föreslås det bestämmelser om att beslut om placeringsverksamheten fattas av Kevas styrelse, som dock på det sätt som bestäms i instruktionen kan överföra sin beslutanderätt till Kevas tjänsteinnehavare och arbetstagare. Styrelsens ansvar för placeringsverksamheten beaktas i

RP 21/2015 rd

den föreslagna 9 §, enligt vilken Kevas styrelse förutsätts ha god sakkunskap om placeringsverksamhet.

22 §. Placeringsdelegationen. Innehållet i 143 § i KomPL överförs till paragrafen. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om placeringsdelegationens uppgifter. Placeringsdelegationen har till uppgift att vara en rådgivande delegation som stöder Kevas placeringsverksamhet. Delegationen ger också de instanser som företräds i delegationen möjlighet till informationsutbyte.

I paragrafens 2 mom. tas in bestämmelser som motsvarar gällande bestämmelser om att Kevas styrelse för sin mandatperiod kallar placeringsdelegationen och att den ska ha totalt tio medlemmar och en personlig suppleant för var och en av dem. Av medlemmarna ska tre företräda finansministeriet, en arbets- och näringsministeriet samt två kommunsektorns huvudavtalsorganisationer.

23 §. Tillsynsavgift och vissa andra avgifter. Paragrafen ska motsvara 132 § i KomPL. I 1 mom. ska det i fråga om tillsynsavgiften hänvisas till lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008), enligt vilken Keva är skyldig att betala tillsynsavgift till Finansinspektionen.

I 2 mom. föreskrivs att till Kevas utgifter räknas utöver tillsynsavgiften även justitieförvaltningsavgiften enligt 16 § i lagen om besvärnämnden för arbetspensionsärenden (677/2005) och kostnadsandelen och den verksamhetsbaserade serviceavgiften enligt 5 § i lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006). Justitieförvaltningsavgiften bestäms så att besvärnämndens kostnader delas mellan arbetspensionsanstalterna utifrån de försäkrades arbetsförtjänster och arbetsinkomster. Pensionsanstalterna ansvarar för pensionsskyddscentralens kostnader genom en kostnadsandel som fastställs utifrån proportionen enligt de försäkrades arbetsförtjänster. Dessutom betalar pensionsanstalterna en verksamhetsbaserad serviceavgift för den service de utnyttjar. När kostnadsandelen bestäms beaktas den andel som föreskrivs genom förordning av statsrådet av de arbetsförtjänster som är försäkrade vid pensionsanstalterna för den offentliga sektorn. Beloppet för pensionsanstalternas kostnadsandel och dess betalningstidpunkt bestäms i de grunder för kostnadsfördelningen som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet. Pensionsskyddscentralen har rätt att ta ut förskott av pensionsanstalternas kostnadsandel.

I 3 mom. föreskrivs om finansieringen av tilläggs pensionen enligt 8 § i pensionslagen för den offentliga sektorn. Kostnaderna för ett tilläggs pensionsskydd av detta slag ska hänföras till användarna av systemet så som Kevas delegation beslutar.

24 §. Betalning av statens, evangelisk-lutherska kyrkans och Folkpensionsanstaltens pensionsutgifter och ersättning av Kevas kostnader. Till paragrafen överförs bestämmelserna i 137 b § i KomPL. I 1 mom. föreslås bestämmelser om att staten, Kyrkans centralfond och Folkpensionsanstalten betalar i förskott till Keva det belopp som behövs för att täcka deras pensionsutgifter. Förskottet betalas på förhand så att mottagaren av pensionsavgiften får det den dag som föreskrivs i lag. I regel betalas statens pensioner ut den 20 varje månad. Alltså ska staten betala avgiften till Keva, så att den då finns till förfogande. Detsamma gäller för förskottsinnehållning av pensioner. Förskottsinnehållningen ska betalas den 12 varje månad. Den evangelisk-lutherska kyrkans och Folkpensionsanstaltens pensioner betalas ut den första vardagen varje månad. Cirka fem procent av statens nettopensionsutgift betalas två gånger per vecka som retroaktiva utbetalningar. Keva måste få avgiften före dessa utbetalningar. Eftersom förskotts betalningen sker enligt en uppskattning, ska det betalade beloppet justeras årligen när storleken på den slutliga pensionsutgiften har klarnat. I 4 mom. föreslås att närmare bestämmelser om förfarandet och datumen för betalningarna utfärdas genom förordning av statsrådet.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om den ersättning som statens pensionsfond, Kyrkans centralfond och Folkpensionsanstalten betalar till Keva för genomförandet av pensionsskyddet för statsanställda och evangelisk-lutherska kyrkans och Folkpensionsanstaltens personal. Finansministeriet ska fastställa eurobeloppet för den ersättning som ska betalas till Keva i förskott. Före det fastställandet ska finansministeriet begära ett utlåtande av Kyrkans centralfond och av Folkpensionsanstalten. Keva ska för finansministeriet lägga fram en beräkning av storleken på ersättningen. Keva ska som grund för sin beräkning lägga fram sådana redovisningar som finansministeriet anser vara tillräckliga. Storleken på ersättningen ska bygga på beräkningsgrunder som fastställs genom förordning av statsrådet som föreslås i 4 mom. Den ersättning som betalas till Keva beräknas till en nivå som motsvarar det självkostnadsvärde som avses i lagen om grunderna för avgifter till staten. Med självkostnadsvärde avses i lagen beloppet av totalkostnaden för prestationen. Till kostnaden hänförs utöver särkostnaderna för prestationen prestationens andel av förvaltnings-, lokal- och kapitalkostnaderna samt av andra gemensamma kostnader. Centrala kostnader som orsakas av skötseln av pensionsskyddet är dataadministrations- och personalkostnader. I kostnaderna kan inte ingå sådana av Kevas kostnader som inte anknyter till skötseln av pensionsskyddet för statsanställda och evangelisk-lutherska kyrkans och Folkpensionsanstaltens personal, t.ex. kostnader för Kevas placeringsverksamhet och kostnader för den allmänna administrationen i anslutning till dem.

Verkställigheten av kommunernas, statens, evangelisk-lutherska kyrkans och Folkpensionsanstaltens pensionsskydd ska enligt planerna skötas som en helhet, varvid kostnaderna för verkställigheten av deras pensionsskydd i regel inte direkt kan särskiljas från kostnaderna för verkställigheten av det kommunala pensionsskyddet. De kostnader som kan specificeras ersätts till beloppet för de faktiska kostnaderna. De kostnader som inte kan specificeras beräknas på det sätt som bestäms i statsrådets förordning, exempelvis i förhållande till antalet personer som övergått till att få pension inom pensionssystemen eller i förhållande till de löpande pensionerna.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om att finansministeriet, Kyrkans centralfond och Folkpensionsanstalten med fem års mellanrum ska utvärdera hur de mål som ställts för kostnadseffektiviteten och kvalitetsnivån på skötseln av pensionerna har uppnåtts. Utvärderingen ska första gången göras 2015. I samband med detta utvärderas också om produktivitets- och kostnadsbesparingarna uppnåddes så som avsikten var då statens, kyrkans och Folkpensionsanstaltens pensionsärenden överfördes för att skötas av Keva.

I paragrafens 4 mom. föreslås att närmare bestämmelser om de ärenden som föreskrivs i 1 mom. och också om grunderna för beräkningen av det självkostnadsvärde som avses i 2 mom. och om utbetalning av ersättning och justering enligt de faktiska kostnaderna av ersättningen ska utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 kap. **Riskhantering, intern kontroll och intern revision**

25 §. Riskhantering. Den föreslagna paragrafen är ny och i den föreskrivs om Kevas riskhantering. Det finns inga motsvarande bestämmelser i lagen om kommunala pensioner. För närvarande beslutar styrelsen med stöd av verksamhetsstadgan om principerna och strategierna för riskhanteringen.

I paragrafens 1 mom. föreskrivs om utgångspunkterna för riskhanteringen. Riskhanteringen ska integreras i Kevas organisationsstruktur och beslutsprocesser. Kevas organisationsstruktur ska utformas så att den stöder en effektiv riskhantering. Med riskhantering avses strategier, processer och rapporteringsrutiner som är nödvändiga för att kunna identifiera, övervaka och hantera de risker som Keva är eller kan komma att bli exponerat för. Vid riskhanteringen ska alla betydande interna och externa risker som är relevanta för Kevas verksamhet beaktas. Ex-

empel på sådana risker är likviditetsrisker, strategiska risker och renommérisker. Det är viktigt att man vid riskhanteringen granskar enskilda risker som Keva exponeras för samt den sammanlagda riskexponeringen. I paragrafens 2 mom. föreskrivs om de delområden som i Kevas verksamhet åtminstone ska beaktas som en del av riskhanteringen. Riskhanteringen ska vid behov omfatta också andra delområden.

Riskhanteringen ska täcka placeringarna. Vidare ska riskhanteringen också omfatta likviditet (likviditetsrisker) samt hantering av koncentrationsrisker och operativa risker. Med koncentrationsrisk avses en risk som uppstår till följd av flera olika faktorer som inte ensamma utgör en risk, men som när de koncentreras till ett och samma objekt utgör en koncentrationsrisk. Koncentrationsrisk kan också avse den risk som uppstår för Keva om en enskild risk utgör en betydande del av de totala exponeringarna av liknande slag, varvid Kevas risk i fråga om detta enskilda objekt är större än normalt. Exempel på sådana risker är kreditrisker och placeringsrisker. Operativa risker har samband med Kevas interna processer, personal, olika system och externa händelser som berör Keva.

I 3 mom. föreskrivs att Keva ska ha en riskhanteringsfunktion. Riskhanteringsfunktionen ska vara oberoende av risktagningsfunktionerna. Detta innebär i praktiken att riskhanteringsfunktionen i organisatoriskt hänseende kan vara kopplad till någon annan funktion, men i funktionellt hänseende ska den alltid vara oberoende av risktagningsfunktionerna. Keva kan fritt bestämma hur funktionen i praktiken ska organiseras.

Riskhanteringsfunktionen ska vara så uppbyggd att den underlättar genomförandet av riskhanteringen. Funktionen ska se till att alla ovannämnda risker identifieras, bedöms, följs och övervakas i Keva på ett ändamålsenligt sätt i enlighet med anvisningarna. Avsikten är att funktionen vid behov ska upprätthålla, utveckla och bereda riskhanteringsprinciper som styrelsen fastställer samt utarbeta metoder för bedömning av risker.

26 §. Intern kontroll. Den föreslagna paragrafen är ny och i den föreskrivs om Kevas interna kontroll. I lagen om kommunala pensioner finns det inga bestämmelser om intern kontroll. Enligt 1 mom. ska Keva ha en intern kontroll som omfattar Kevas bokföring, förvaltning, placeringsverksamhet och övriga centrala funktioner. Centrala funktioner är t.ex. handläggningen av pensionsärenden, den interna rapporteringen och chefsövervakningen. Den interna kontrollen ska vara rätt dimensionerad i förhållande till de risker som kan förekomma i de olika verksamheterna. Keva svarar för att den interna kontrollen är korrekt dimensionerad i förhållande till verksamhetens art och omfattning. Kevas styrelse har det övergripande ansvaret för hur den interna kontrollen ordnas.

Den interna kontrollen består av de organisatoriska lösningar och förfaranden som ska säkerställa verksamhetens effektivitet och resultat, uppnåendet av målen, rapporteringens tillförlitlighet samt efterlevnaden av lagar, föreskrifter och verksamhetsprinciper. En effektiv intern kontroll ska omfatta Kevas samtliga organisationsnivåer. Dessutom måste Keva ha styrdokument för den interna kontrollen.

Keva måste också säkerställa att personalen tillräckligt väl känner till den interna kontrollens metoder och syfte. Avsikten med de rapporteringsförfaranden och övriga förfaranden som ska iakttas inom Keva är också att säkerställa att den interna kontrollens funktionalitet kan följas upp, utvärderas och säkras inom ramen för den interna revisionen.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. hör till den interna kontrollen en funktion för regel efterlevnad (compliance-funktionen). Keva kan ordna funktionen för regelf efterlevnad på ett sätt som är lämpligt med tanke på arten och omfattningen av Kevas verksamhet. Funktionen för regelf efterlevnad kan kombineras med andra funktioner eller vid behov läggas ut på entre-

prenad. Funktionen kan emellertid inte kombineras med sådan intern revision som avses nedan i 27 §, eftersom den interna revisionen används för att bedöma den interna kontrollens tillräcklighet och lämplighet.

27 §. Intern revision. Paragrafen är ny. Kevas interna revision bygger för närvarande på bestämmelserna i instruktionen och verksamhetsstadgan. Enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. ska Keva ha en intern revision för utvärdering av hur lämpligt och effektivt bolagets system för intern kontroll och förvaltningen i övrigt är. Funktionen motsvarar emellertid inte den interna revision som ingår i Kevas dagliga verksamhet. För den interna revisionen ska skriftliga verksamhetsprinciper och en handlingsplan upprättas. Keva svarar för att den interna revisionen är korrekt dimensionerad i förhållande till verksamheten. Vid behov kan funktionen läggas ut på entreprenad.

I paragrafens 2 mom. föreslås en särskild bestämmelse om kravet på oberoende när det gäller intern revision. Den interna revisionen ska vara oberoende i förhållande till Kevas operativa verksamhet och de funktioner som granskas. Den interna revisionen ska ha en tydlig ställning inom organisationen och också dess förhållande till övriga kontrollfunktioner ska vara tydligt. Funktionen ska också ha lämpliga befogenheter att sköta de uppgifter som tilldelats den.

I det föreslagna 3 mom. föreskrivs om skyldigheten för den interna revisionen att rapportera sina resultat till styrelsen och verkställande direktören. Vidare ska den interna revisionen ge ledningen rekommendationer om vilka åtgärder ledningen ska vidta med hänsyn till den interna revisionens resultat och rekommendationer. Den interna revisionen har också till uppgift att se till att de rekommenderade åtgärderna vidtas. Om Kevas ledning beslutar att inte vidta åtgärder som den interna revisionen har rekommenderat, ska den interna revisionen nämna detta i sin årliga rapport.

28 §. Skyldighet att göra insideranmälan. Det föreslås att innehållet i 165 a § i KomPL överförs till paragrafen. I paragrafen föreslås det bestämmelser om en skyldighet för en insider i Keva att till Keva göra en insideranmälan om innehav av aktier och finansiella instrument. Enligt 1 mom. gäller anmälningsskyldigheten uppgifter om aktier och sådana finansiella instrument vilkas värde bestäms utifrån aktierna i fråga, när de är föremål för handel på en reglerad marknad eller en multilateral handelsplattform i Finland. Bestämmelsen motsvarar 7 kap. 17 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster och 99 § 1 mom. i lagen om placeringsfonder.

I 2 mom. anges vad som avses med insider i Keva. Till insider räknas för det första ordföranden och vice ordföranden i Kevas delegation, ledamöterna och suppleanterna i Kevas styrelse, Kevas verkställande direktör och dennas ställföreträdare samt Kevas revisorer och de anställda hos en revisionsammanslutning, vilka är huvudansvariga för revisionen av Keva. Ordföranden och vice ordföranden för delegationen är närvarande vid styrelsens möten, men de övriga ledamöterna i delegationen anses inte vara insider i Keva, eftersom deras uppgifter inte har ett nära samband med den praktiska placeringsverksamheten.

För det andra räknas till insider i Keva andra anställda hos Keva som kan påverka beslutsfattandet om placering av pensionsanstaltens tillgångar. Dessutom räknas till insider även andra anställda hos Keva som på något annat sätt regelbundet får tillgång till insiderinformation om sådana aktier och finansiella instrument.

29 §. Insideranmälan. Det föreslås att innehållet i 165 b § i KomPL överförs till paragrafen. I paragrafen föreskrivs om insideranmälan. Bestämmelsen motsvarar till sitt innehåll 7 kap. 18 § i lagen om investeringstjänster (747/2012) och 100 § i lagen om placeringsfonder (48/1999). Enligt 1 mom. ska en anmälan göras när en person har utnämnts till ett uppdrag. Anmälan ska göras oberoende av om personen innehar sådana aktier eller finansiella instru-

ment som avses i paragrafen eller inte. I 2 och 5 mom. föreskrivs om de uppgifter som insideranmälan ska innehålla. Eventuella ändringar i de uppgifter som getts ska enligt 3 mom. anmälas inom sju dagar från ändringen. Anmälan ska göras när ändringen av innehavet är minst 5 000 euro.

I 4 mom. föreskrivs om vissa undantag som gäller anmälningsskyldigheten. Uppgifter behöver inte anmälas till den del de gäller bostadsaktiebolag, fastighetsaktiebolag, ideella eller ekonomiska föreningar eller sammanslutningar som drivs utan vinstsyfte. Om en sammanslutning bedriver regelbunden handel med finansiella instrument, ska emellertid uppgifter om denna sammanslutning lämnas. Enligt 6 mom. får Keva hämta uppgifter även ur värdeandelssystemet och då behöver separata anmälningar inte göras.

30 §. Insiderregister. Det föreslås att innehållet i 165 c § i KomPL överförs till paragrafen. I den föreslås bestämmelser om Kevas skyldighet att föra ett insiderregister över insideranmälningar och om ordnande av registerföring och registeruppgifternas offentlighet. Huvudregeln är att dessa uppgifter är offentliga. Fysiska personers personbeteckning och adress och andra fysiska personers än insiders namn är dock inte offentliga.

31 §. Övervakning av insideranmälan och insiderregistret. Det föreslås att innehållet i 165 d § i KomPL överförs till paragrafen. I den föreslås bestämmelser om Finansinspektionens befogenheter att övervaka efterlevnaden av bestämmelserna om insideranmälan och insiderregistret. Insiderbestämmelserna anknyter i sak till placeringsverksamheten. Därför är det motiverat att Finansinspektionens övervakning också inbegriper insideranmälan och övervakningen av att bestämmelserna om insiderregistret iakttas. Enligt den föreslagna 6 § svarar finansministeriet för den allmänna tillsynen över Keva.

6 kap. **Ändringssökande**

32 §. Sökande av ändring. I paragrafen föreskrivs om sökande av ändring i Kevas beslut i andra ärenden än pensionsbeslut. Den paragraf som föreslås motsvarar 153 § 3 mom. och 154 § 2 mom. i KomPL. Bestämmelser om pensionsbeslut och sökande av ändring i dem ska finnas i pensionslagen för den offentliga sektorn. I paragrafen avses med andra beslut i huvudsak överklagbara beslut fattade av delegationen och styrelsen. Överklagbara beslut som fattats av styrelsen är bland annat beslut om godkännande som medlemssamfund. Delegationen fattar överklagbara beslut bland annat när den beslutar om medlemssamfundens betalningsandelar och godkänner Kevas budget. Rätt att söka ändring i beslut har utöver Kevas medlemssamfund den som Kevas beslut gäller. Ändring söks genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol, som är förvaltningsdomstol på Kevas hemort.

33 §. Delgivning av beslut. I 1 mom. föreslås det bestämmelser om delgivning av ett beslut till en part. För närvarande finns det bestämmelser om delgivning av beslut till en part i 157 § 1 mom., enligt vilket ett beslut får delges en part med posten. Om inte något annat visas i samband med besväret, anses ändringssökanden ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den dag då beslutet försetts med den adress som han eller hon har uppgett lämnades in till posten. I paragrafens 1 mom. föreslås det bestämmelser om att på delgivning till en part tillämpas vad som i 59 § i förvaltningslagen (434/2003) föreskrivs om vanlig delgivning och vad som i 19 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) föreskrivs om (vanlig) elektronisk delgivning. Vid delgivning av beslut finns det skäl att även vara beredd på att skicka besluten elektroniskt. Enligt förvaltningslagen sker vanlig delgivning per post genom brev till mottagaren. Mottagaren anses ha fått del av ärendet den sjunde dagen efter det att brevet skickades, om inte något annat visas. Ett ärende anses dock ha kommit till en myndighets kännedom den dag brevet anlände. Enligt 19 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet får handlingar med samtycke av parten delges som ett

elektroniskt meddelande. Handlingen anses ha blivit delgiven den tredje dagen efter det att meddelandet skickades, om inte något annat visas.

I 2 *mom.* föreslås en ny bestämmelse, enligt vilken delegationens och styrelsens protokoll med tillhörande besväransvisning efter justeringen ska hållas tillgängliga i det allmänna datanätet, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna. Sekretessbestämmelserna kan innebära att information som finns i protokollet inte i sin helhet kan publiceras i det allmänna datanätet. Om ärendet är sekretessbelagt i sin helhet, ska man dock publicera ett omnämnande av att det sekretessbelagda ärendet behandlades. I samband med detta ska det framgå på vilken bestämmelse förbudet grundar sig. Ärenden som styrelsen behandlar och som är sekretessbelagda är t.ex. ärenden med uppgifter som avses i 24 § 1 *mom.* 17 punkten i lagen om offentlighet. I det protokoll som publiceras i ett datanät ska det dock alltid finnas de uppgifter som är väsentliga i beslutsfattanden och de uppgifter som behövs för att anföra besvär. Vid publikation av protokoll i ett datanät ska Keva se till att skyddet av personuppgifter tillgodoses. Enligt momentet publiceras i protokollet endast de personuppgifter som är nödvändiga med tanke på tillgången till information. Om det publicerade protokollet innehåller personuppgifter, ska de avlägsnas efter besvärstiden. För närvarande hålls delegationens och styrelsens beslut framlagda i Keva och om detta meddelas på förhand på Kevas anslagstavla för offentliga kungörelser så som föreskrivs i 157 § 2 *mom.* i lagen om kommunala pensioner.

I paragrafens 3 *mom.* föreslås en ny bestämmelse, enligt vilken ett medlemssamfund som inte är en part anses ha fått del av delegationens och styrelsens beslut sju dagar efter det att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet. Till ett medlemssamfund som är part delges delegationens eller styrelsens beslut i enlighet med paragrafens 1 *mom.*

7 kap. Särskilda bestämmelser

34 §. Undantag från jäv. Det föreslås att från 164 § 2 *mom.* i KomPL överförs bestämmelsen om att Kevas förtroendevalda samt Kevas tjänsteinnehavare eller arbetstagare trots bestämmelserna om jäv i 28 § 1 *mom.* 4 och 5 punkten i förvaltningslagen kan behandla ärenden som gäller Kevas medlemssamfund, personer som är anställda hos ett medlemssamfund eller någon annan person som omfattas av pensionsskyddet enligt denna lag. En styrelseledamot kan trots de nämnda bestämmelserna om jäv enligt förvaltningslagen till exempel delta i styrelsens behandling av medlemssamfundsansökningar.

35 §. Revision och bokslut. Det föreslås att bestämmelserna om revision och bokslut i 165 § i KomPL överförs till paragrafen. I 1 *mom.* fastställs att pensionsanstaltens revisor ska vara en revisionssammanslutning som godkänts av Centralhandelskammaren och att vid revisionen ska i tillämpliga delar revisionslagen följas. Enligt 2 *mom.* upprättar Keva bokslut för varje kalenderår och vid upprättandet iakttas bokföringslagen i tillämpliga delar.

36 §. Samarbete. Det föreslås att bestämmelserna om samarbete mellan Pensionsskyddscentralen och andra pensions- och försäkringsanstalter i 166 § i KomPL överförs till paragrafen. Keva kan komma överens om samarbete med dessa anstalter liksom hittills.

37 §. Ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2017.

I 2 *mom.* i ikraftträdandebestämmelsen fastställs det att sådana aktiebolag som före den 1 januari 2007 har anslutit sig som medlemssamfund till Keva bevarar sitt medlemskap när denna lag träder i kraft, om ett eller flera av de medlemssamfund som nämns i 3 § 1 *mom.* i denna lag har sådant bestämmande inflytande i aktiebolaget som avses i 1 kap. 5 § i bokföringslagen. En motsvarande ikraftträdandebestämmelse finns i lagen om ändring av 2 § i lagen om kommunala pensioner (423/2006). Före 2007 har ett sådant aktiebolag av vars aktier minst 90 pro-

cent ägs av Kevas lagstadgade medlemssamfund eller föreningar som anslutit sig som medlemssamfund kunnat bli Kevas medlemssamfund. Aktiebolag som har blivit medlemssamfund på de nämnda grunderna uppfyller inte nödvändigtvis villkoren för att ansluta sig som medlemssamfund enligt 3 § 2 mom. i denna lag. Därför finns det behov av att föreskriva att villkoren i den nämnda bestämmelsen inte gäller för dem.

38 §. Övergångsbestämmelser som gäller delegationens och styrelsens mandatperiod. I 1 mom. föreskrivs att delegationens mandatperiod fortsätter när kommunvalet förflyttas från oktober 2016 till april 2017 till följd av den ändring i vallagen (714/1998) som trädde i kraft den 1 juni 2015. När ledamöterna och suppleanterna i Kevas delegation utses ska i enlighet med den föreslagna 8 § de olika gruppernas röstandel i kommunalvalet beaktas i enlighet med proportionalitetsprincipen i vallagen. Eftersom kommunalvalet flyttas till april, föreslås det att delegationens mandatperiod i fortsättningen ska börja vid ingången av september. Det föreslås att mandatperioden för den delegation som valts för mandatperioden 2013—2016 ska förlängas fram till utgången av augusti 2017 och att den nya delegationen ska börja sitt arbete vid ingången av september 2017.

I 2 mom. finns det bestämmelser om att mandatperioden för den styrelse som har valts för 2015—2016 ska fortsätta tills den delegation som inleder sin mandatperiod vid ingången av september 2017 har valt en ny styrelse.

1.2 Lagen om finansiering av statens pensionskydd

1 §. Finansiering av statens pensionskydd. I paragrafen föreslås det för tydlighetens skull bestämmelser om att pensionskyddet enligt pensionslagen för den offentliga sektorn för den personal som omfattas av pensionskyddet ska finansieras med medel ur statsbudgeten. Motsvarande bestämmelse finns för närvarande i 132 § i StaPL.

2 §. Arbetsgivarens pensionsavgift. I paragrafen finns bestämmelser om arbetsgivarens pensionsavgift, uttagandet av pensionsavgiften och om fattandet av beslut om storleken på de ålders-, invalid- och familjepensionsdelar som ligger till grund för arbetsgivarens pensionsavgift. Motsvarande bestämmelse finns i gällande 135 § i StaPL. De parter som betalar arbetsgivarens pensionsavgift och som räknas upp i 1 mom. har tekniskt skrivits om för att motsvara de ändringar som föreslås träda i kraft vid ingången av 2017 i pensionslagstiftningen. Omskrivningen syftar inte till att ändra sakinnehållet i bestämmelsen om de parter som betalar arbetsgivarens pensionsavgift i 135 § 1 mom. i StaPL.

Bestämmelsen i 4 mom. är delvis ny. En ny sak i momentet är Kevas rätt att i ändringssituationer som gäller statliga arbetsgivare besluta storleken på arbetsgivarens pensionsavgiftsdelar utan ett särskilt beslut av finansministeriet. Genom ändringen fastställs det förfarande som för närvarande slås fast i beräkningsgrunderna för statens pensionsavgift 2015, förtydligas praxis för beräkningsgrunderna och förenklas förvaltningsförfarandet vid fastställandet av pensionsavgiften. Frekvensen av fusioner och delningar varierar och de inträffar inte nödvändigtvis årligen. Sålunda blir effekten av ändringen ringa. Statens pensionsavgifter beräknas i Keva och fastställs årligen genom beslut av finansministeriet utifrån Kevas framställning. Efter det att avgifterna har fastställts kan det ske förändringar inom kretsen av pensionssystemets arbetsgivare. Förändringarna är en följd av att befintliga arbetsgivare fusioneras eller delar sig och att nya arbetsgivare etableras. En helt ny arbetsgivare ges i enlighet med beräkningsgrunderna en pensionsavgift enligt den allmänna tariffklassen. Den riskavgift för arbetsförmåga som ingår i pensionsavgiften bestäms enligt den genomsnittliga risken för statens pensionssystem. En arbetsgivare som delar eller fusionerar sig ges en pensionsavgift som härleds utifrån de föregående arbetsgivarna genom att med stöd av tillgängliga uppgifter vikta de pensionsavgiftsprocentsatser som har fastställts för dem eller genom att tillämpa en pensionsavgiftsprocentsats

som fastställts för någon föregående arbetsgivare, om viktande inte är möjligt eller ändamålsenligt. Arbetsgivaren får följande år en pensionsavgiftsprocent som har fastställts av finansministeriet.

3 §. Preskription av återbetalning av pensionsavgift som betalats utan grund. I paragrafen föreskrivs om preskription av återbetalning av en pensionsavgift som betalats utan grund och avbrytande av preskriptionen. Bestämmelsen motsvarar i fråga om arbetsgivarens pensionsavgift den bestämmelse som finns i 141 § i StaPL. Från den 1 januari 2017 finns det i pensionslagen för den offentliga sektorn bestämmelser om preskription av återbetalning av arbetstagarrens pensionsavgift som betalats utan grund.

4 §. Dröjsmålsränta på pensionsavgift. I paragrafen föreskrivs om arbetsgivarens skyldighet att betala dröjsmålsränta enligt räntelagen, om arbetsgivaren har försummat att betala pensionsavgiften inom utsatt tid. För närvarande finns motsvarande bestämmelse i 142 § i StaPL.

5 §. Grundbesvär. I 1 mom. föreskrivs om ett sådant grundbesvär över debitering av pensionsavgift som en arbetsgivare som är part får anföra. I övrigt iakttas vad som i pensionslagen för den offentliga sektorn föreskrivs om sökande av ändring och undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut i ett pensionsärende. I 2 mom. föreskrivs det att om grundbesvär anförs med anledning av utmätning, gäller dessutom vad som i lagen om verkställighet av skatter och avgifter föreskrivs om grundbesvär. Paragrafen följer i huvuddrag 131 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006), men den ska endast gälla arbetsgivaren.

6 §. Ikraftträdande. I 1 mom. föreslås en sedvanlig ikraftträdandebestämmelse.

1.3 Lagen om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionskydd

1 §. Ansvar för finansiering av kyrkans pensionskydd. Enligt 1 mom. i paragrafen ansvarar kyrkans pensionsfond för finansieringen av pensionskyddet för evangelisk-lutherska kyrkans personal. Kyrkans pensionsfond är en självständig offentligrättslig juridisk person, om vilken det bestämt särskilt i kyrkolagen. Enligt den gällande kyrkolagen är pensionsfonden fortfarande en fond med egen täckning som hör till kyrkans centralfond och som inte är en självständig juridisk person. Enligt den centralförvaltningsreform i det förslag till ändring av kyrkolagen som kyrkomötet godkände den 9 maj 2014 separeras pensionsfonden från kyrkans centralfond så att den blir en självständig offentligrättslig juridisk person.

I kyrkolagen finns bestämmelser om kyrkans pensionsfond som en del av kyrkans organisation. Kyrkostyrelsen är styrelse för kyrkans pensionsfond. Kyrkostyrelsen och direktionen för kyrkans pensionsfond ansvarar för placeringen av medlen i kyrkans pensionsfond. Placeringsverksamheten övervakas av Finansinspektionen.

Enligt 2 mom. betalas ur kyrkans pensionsfond utöver pensionerna också de övriga utgifterna för pensionsverksamheten. Dessa utgifter inbegriper även den tillsynsavgift som föreskrivs i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008), justitieförvaltningsavgiften enligt 16 § i lagen om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden (677/2005) samt de verksamhetsbaserade serviceavgifterna och pensionsanstaltens kostnadsandel enligt 5 § i lagen om Pensionskyddscentralen (397/2006).

2 §. Pensionsavgifter. I 1 mom. föreskrivs om den pensionsavgift som kyrkan som arbetsgivare betalar. Kyrkan som arbetsgivare ska för betalningen av de pensioner och familjepensioner som omfattas av pensionslagen för den offentliga sektorn (/) betala arbetsgivarens pensionsavgift så som kyrkolagen föreskriver. I kyrkolagens 20 kap. 7 § 2 mom. 10 punkt, som antogs den 9 maj och den 7 november 2014 av kyrkomötet, och kyrkolagens 22 kap. 8 §

RP 21/2015 rd

I punkt, som antogs den 9 maj 2014 av kyrkomötet, föreskrivs om den pensionsavgift som arbetsgivaren ska betala till kyrkans pensionsfond och om att storleken på avgiften ska fastställas av kyrkomötet. Enligt föreslagna 3 § 2 mom. ska pensionsavgifterna via Keva redovisas vidare till kyrkans pensionsfond. Med kyrkan som arbetsgivare avses arbetsgivare enligt 6 kap. 1 § 1 mom. i kyrkolagen, dvs. församlingar, kyrkliga samfälligheter, domkapitlet och kyrkostyrelsen.

Enligt 2 mom. finns bestämmelser om pensionsavgifterna för kyrkans arbetstagare och skyldigheterna för kyrkan som arbetsgivare i anslutning till pensionsavgifterna i lagen om pension för arbetstagare och pensionslagen för den offentliga sektorn.

I 3 mom. konstateras det att bestämmelser om andra eventuella avgifter som gäller kyrkan som arbetsgivare och som utökar kyrkans pensionsfond finns i kyrkolagen. I 22 kap. 8 § 2 och 3 punkten i kyrkolagen föreskrivs om invalidpensionernas självriskandelar och pensionsfondsavgiften.

3 §. Uttag av pensionsavgifter. I paragrafen föreskrivs det om uttag av pensionsavgifter. Enligt paragrafens 1 mom. sköter Keva uppgifter som gäller uttag av arbetsgivarens och arbetstagarens pensionsavgift. Enligt 5 § i gällande pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan sköter kyrkans centralfond uttag av pensionsavgifter och Keva sköter verkställigheten av pensions-skyddet enligt pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan.

Enligt 2 mom. ska kyrkan som arbetsgivare redovisa arbetsgivarens och arbetstagarens pensionsavgift till Keva på det sätt som Keva bestämmer. Keva ska för sin del redovisa avgifterna vidare till kyrkans pensionsfond. På detta sätt kan Keva övervaka betalningen av pensionsavgifterna och vid behov påbörja åtgärder som gäller uttagandet av pensionsavgiften.

Enligt paragrafens 3 mom. sköter kyrkans pensionsfond om uttag av de avgifter som avses i 2 § 3 mom. och som kyrkan har fastställt för kyrkan som arbetsgivare.

4 §. Dröjsmålsränta på pensionsavgift. I paragrafen föreskrivs om skyldigheten för kyrkan som arbetsgivare att betala dröjsmålsränta, om arbetsgivaren har försummat att betala arbetsgivarens eller arbetstagarens pensionsavgift inom utsatt tid. I kyrkolagens 22 kap. 9 §, som godkändes av kyrkomötet den 9 maj 2014, finns bestämmelser om dröjsmålsräntan på arbetsgivarens pensionsavgift, så separata bestämmelser om saken utfärdas inte, utan det hänvisas till bestämmelserna i kyrkolagen.

5 §. Pensionsavgifternas utsökbarhet. I paragrafen föreskrivs om utsökbarhet av pensionsavgifter. Den pensionsavgift som Keva har bestämt att kyrkan som arbetsgivare ska betala inklusive dröjsmålsräntan på pensionsavgiften får utmätas utan dom eller beslut på det sätt som föreskrivs i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Denna paragraf motsvarar till sitt innehåll 32 § i gällande pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan.

6 §. Preskription av pensionsavgiftsfordran. I 1 mom. i paragrafen föreskrivs om en tidsfrist, inom vilken Keva ska kunna bestämma att en avgift som bygger på denna lag ska betalas. Denna tidsfrist är fem år från det att fordran uppkom. Fordran anses ha uppkommit på förfallodagen för den slutliga avgiften enligt denna lag.

Enligt paragrafens 2 mom. ska återbetalningen av en avgift som betalats utan grund preskriberas fem år efter den dag då avgiften betalades, om inte preskriptionen har avbrutits innan dess. På avbrytande av preskription tillämpas 10 och 11 § i lagen om preskription av skulder (728/2003).

RP 21/2015 rd

7 §. Grundbesvär. I 1 mom. föreskrivs om grundbesvär över debitering av pensionsavgift som kyrkan som arbetsgivare eller kyrkans arbetstagare får anföra i egenskap av part. I övrigt iaktas vad som i pensionslagen för den offentliga sektorn föreskrivs om sökande av ändring och undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut i ett pensionsärende.

I 2 mom. föreskrivs att om grundbesvär anföras med anledning av utmätning, tillämpas dessutom vad som i lagen om verkställighet av skatter och avgifter föreskrivs om grundbesvär.

Denna paragraf motsvarar till sitt innehåll 53 § i gällande pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan.

8 §. Ikraftträdande- och övergångsbestämmelse. Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2017 samtidigt som pensionslagen för den offentliga sektorn. I ikraftträdandebestämmelsen i pensionslagen för den offentliga sektorn finns bestämmelser om att den gällande pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan ska upphävas från och med samma tidpunkt.

I enlighet med 3 § 2 mom. i pensionslagen om evangelisk-lutherska kyrkan har kyrkans centralfond och föreningar, andra sammanslutningar, stiftelser eller motsvarande kunnat komma överens om att höra till tillämpningsområdet för lagen. En motsvarande bestämmelse har funnits i den tidigare pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (298/1966) och lagen om familjepensioner inom den evangelisk-lutherska kyrkan (258/1970). I 26 § 2 mom. i gällande pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan föreskrivs om den skyldighet att delta i kostnaderna för pensionsskyddet som överenskommelsen medför. Eftersom ännu några av dessa överenskommelser är i kraft, finns det behov av att utfärda bestämmelser om saken. På överenskommelserna ska bestämmelserna i den lag som stiftas och 26 § 2 mom. om skyldigheten att delta i finansieringen av pensionsskyddet i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan tillämpas.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om Keva

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Tillämpningsområde och Kevas medlemssamfund

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om pensionsanstalten Keva. Keva är en offentligrättslig pensionsanstalt som förvaltas av sina medlemssamfund och den har sin hemort i Helsingfors.

2 §

Kevas uppgifter

Keva har till uppgift att sköta

1) verkställigheten av pensionsskyddet för kommunsektorns personal, de statsanställda, evangelisk-lutherska kyrkans personal och Folkpensionsanstaltens personal enligt pensionslagen för den offentliga sektorn (/) samt de uppgifter som anges i den lagen,

2) finansieringen av pensionsskyddet för medlemssamfundens anställda personal, med undantag för finansiering på vilken lagen om finansiering av statens pensionsskydd (/) tillämpas,

3) uttagandet av pensionsavgifter enligt 2 § 1 mom. i lagen om finansiering av statens pensionsskydd och 3 § 1 mom. i lagen om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd (/2015).

Keva ska sköta den uppgift som avses i 1 mom. 2 punkten på ett sätt som tryggar de förmåner som pensionsskyddet omfattar.

Keva kan med stöd av ett avtal producera pensionsadministrativa tjänster samt sådana stöd-tjänster som behövs vid skötseln av dem även för kundgrupper som inte omfattas av tillämp-

RP 21/2015 rd

ningsområdet för pensionslagen för den offentliga sektorn, om tjänsterna inte innebär utövande av offentlig makt.

3 §

Kevas medlemssamfund

Kommuner och samkommuner samt Keva och Kommunernas garanticentral är medlemssamfund i Keva.

Till Keva kan som medlemssamfund ansluta sig

1) en sådan förening vars medlemmar enbart består av medlemssamfund som nämns i 1 mom. eller föreningar som bildats av dem,

2) ett sådant aktiebolag vars samtliga aktier ägs av medlemssamfund som nämns i 1 mom. eller av föreningar som anslutit sig som medlemssamfund i Keva eller av aktiebolag som nämns i denna punkt och som har anslutit sig som medlemssamfund,

3) ett sådant aktiebolag och en sådan stiftelse som ett eller flera i 1 mom. nämnda medlemssamfund har bestämmande inflytande i enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen (1336/1997) och som bistår vid produktionen av tjänster som skötseln av kommunernas lagstadgade uppgifter förutsätter och funktioner som direkt betjänar dessa,

4) ett sådant aktiebolag och en sådan stiftelse som ett eller flera i 1 mom. nämnda medlemssamfund har bestämmande inflytande i enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen och där majoriteten av de anställda omedelbart innan aktiebolaget eller stiftelsen bildades har varit anställda hos ett medlemssamfund i Keva.

En förening, ett aktiebolag och en stiftelse som anslutit sig som medlemssamfund ska underätta Keva om sådana förändringar av dess förhållanden som medför att föreningen, aktiebolaget eller stiftelsen inte längre uppfyller förutsättningar i 2 mom.

4 §

Anslutning som medlemssamfund samt avslutande av medlemskap

En förening, ett aktiebolag och en stiftelse som önskar ansluta sig som medlemssamfund i Keva ska skriftligen ansöka om medlemskap hos Kevas styrelse. Styrelsen avgör om den sökande uppfyller förutsättningarna i 3 § 2 mom. och beslutar från vilken tidpunkt medlemskapet börjar.

Om det blir klarlagt att en förening, ett aktiebolag eller en stiftelse som anslutit sig som medlemssamfund inte längre uppfyller förutsättningarna för medlemskap enligt 3 § 2 mom. eller om ett medlemssamfund skriftligen har anmält att det önskar utträda ur medlemskapet, konstaterar styrelsen efter att ha hört medlemssamfundet i fråga att medlemskapet upphört. Medlemssamfundet ska göra anmälan om sin önskan att utträda senast tre månader före den tidpunkt då det önskat att medlemskapet upphör.

5 §

Medlemssamfund i konkurs

Om en förening, ett aktiebolag eller en stiftelse som anslutit sig som medlemssamfund försätts i konkurs, kan konkursboet fortsätta som medlemssamfund i Keva med samma rättigheter och skyldigheter som andra medlemssamfund. Avgifterna enligt 19 § för den tid konkursboet är medlem betalas av konkursboet. Konkursboet kan utträda ur medlemskapet i Keva i enlighet med vad som föreskrivs i 4 § 2 mom.

2kap.

Tillsyn

6 §

Allmän tillsyn

Finansministeriet svarar för den allmänna tillsynen över Kevas verksamhet.

Finansministeriet kan av särskilda skäl förordna en specialrevision av Kevas förvaltning och räkenskaper.

Finansministeriet tillsätter för högst fyra år en revisor som utifrån Kevas bokföring och annat material ska granska att de beräkningar som avses i 24 § och som Keva har lämnat om den summa som behövs för betalningen av statens, evangelisk-lutherska kyrkans och Folkpensionsanstaltens pensioner och om ersättningen för Kevas kostnader är riktiga och tillräckliga. Revisorn har dessutom till uppgift att utifrån Kevas bokföring och annat material granska att Keva har tagit ut statliga och kyrkliga arbetsgivares pensionsavgifter i enlighet med vad som föreskrivs i 2 § 1 mom. i lagen om finansiering av statens pensionsskydd och 3 § 2 mom. i lagen om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd samt arbetstagarens pensionsavgift i enlighet med vad som föreskrivs 168 § 2 mom. i pensionslagen för den offentliga sektorn och att pensionsavgifter samt överföringsavgifter och arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift har betalats till statens pensionsfond till rätt belopp och att pensionsavgifterna och arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift har betalats till evangelisk-lutherska kyrkan till rätt belopp. Revisorn ska vara antingen en av Centralhandelskammaren godkänd revisor (CGR) eller en revisor inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (OFR). Bestämmelser om revision finns i revisionslagen (459/2007).

7 §

Tillsyn över planeringen av finansieringsverksamheten och över placeringsverksamheten

Finansinspektionen utövar tillsyn över planeringen av Kevas finansieringsverksamhet och placeringen av Kevas tillgångar. På Finansinspektionens rätt att få uppgifter och att granska tillämpas 18 och 24 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008). Finansinspektionen ska årligen i fråga om tillsynen överlämna en berättelse till finansministeriet.

3 kap.

Förvaltning

8 §

Delegationen

Kevas beslutanderätt utövas av dess delegation. Delegationen kan i instruktionen för Keva överföra beslutanderätt till andra organ inom Keva. Beslutanderätten får dock inte överföras i ärenden som delegationen eller något annat organ ska besluta om enligt denna lag.

Delegationen består av 30 ledamöter med en personlig suppleant för var och en av dem, vilka förordnas av finansministeriet för fyra år i sänder. Minst fyra ledamöter och lika många suppleanter utses bland personer som föreslagits av de huvudavtalsorganisationer som avses i det kommunala huvudavtalet. Övriga ledamöter och suppleanter utses bland personer som Finlands Kommunförbund rf föreslagit så att kommunerna och samkommunerna samt landets olika delar är rättvist representerade i delegationen. När dessa ledamöter och suppleanter för-

RP 21/2015 rd

ordnas ska dessutom de olika gruppernas röstandel i kommunalvalet beaktas i enlighet med proportionalitetsprincipen i vallagen (714/1998).

Delegationen har till uppgift att

- 1) välja styrelseledamöter och suppleanter samt revisor för högst delegationens mandatperiod,
- 2) besluta om instruktionen för Keva, tilläggs pensionsstadgan och räkenskapsstadgan,
- 3) anställa verkställande direktören och säga upp eller förflytta honom eller henne till andra uppgifter om han eller hon har förlorat delegationens förtroende,
- 4) besluta om grunderna för arvoden och andra ersättningar till de förtroendevalda,
- 5) besluta om medlemssamfundens betalningsandelar på det sätt som föreskrivs i 19 §,
- 6) behandla bokslutet och revisionsberättelsen samt besluta om fastställande av bokslutet, beviljande av ansvarsfrihet för styrelsen och andra redovisningsskyldiga och andra åtgärder som är behövliga,
- 7) godkänna budgeten för det följande året som en allmän ekonomisk anvisning samt en verksamhets- och ekonomiplan för tre eller flera år.

9 §

Styrelsen

Kevas förvaltning sköts av styrelsen som väljs av delegationen för två år i sänder. Styrelsens mandatperiod fortsätter dock tills nästa styrelse är vald.

Styrelsen består av nio ledamöter med en personlig suppleant för var och en av dem. Två av styrelseledamöterna och deras suppleanter väljs bland personer som föreslagits gemensamt av de huvudavtalsorganisationer som avses i det kommunala huvudavtalet. Delegationen förordnar en av de ordinarie ledamöterna till ordförande och en till vice ordförande.

Styrelseledamöterna ska vara väl ansedda och ha god sakkunskap om arbetspensionsförsäkringsverksamhet. I styrelsen ska det också finnas god sakkunskap om placeringsverksamhet.

Styrelsen har till uppgift att

- 1) bereda de ärenden som ska behandlas i delegationen och se till att delegationens beslut verkställs,
- 2) styra och övervaka Kevas verksamhet,
- 3) göra upp en plan för placeringen av pensionsmedlen samt behandla övriga ärenden som är principiellt viktiga eller vittomfattande med tanke på placeringsverksamheten,
- 4) sörja för ordnandet av Kevas interna kontroll och riskhantering.

Delegationen kan avsätta styrelsen under mandatperioden, om en eller flera av ledamöterna inte åtnjuter delegationens förtroende. Avsättningsbeslutet gäller samtliga styrelseledamöter. Delegationen väljer då en ny styrelse för återstoden av mandatperioden.

10 §

Principer för ägarstyrningen

Kevas styrelse ska fastställa principer för hur Kevas rättigheter som grundar sig på innehav i andra sammanslutningar ska utövas (*principer för ägarstyrningen*). I principerna ska Kevas verkställande direktörs och de anställdas ledamotskap i andra sammanslutningars eller stiftelsers förvaltningsorgan bedömas med beaktande av Kevas intressen.

Keva ska offentliggöra principerna för ägarstyrningen.

RP 21/2015 rd

11 §

Förteckning över förtroendeuppdrag

Keva ska föra en uppdaterad offentlig förteckning av vilken det framgår uppgifter om Kevas styrelseledamöters och verkställande direktörs ledamotskap i styrelser, förvaltningsråd och motsvarande organ i andra ekonomiskt eller samhälleligt betydelsefulla sammanslutningar och stiftelser, med undantag för ledamotskap i bostadsaktiebolags styrelser.

I den förteckning som avses i 1 mom. ska det även i fråga om sådana anställda vid Keva som hör till den övriga högsta ledningen eller som för Kevas räkning fattar eller bereder placementsbeslut föras in uppgifter om sådana ledamotskap i styrelser, förvaltningsråd och motsvarande organ i andra sammanslutningar och stiftelser som har samband med deras arbetsuppgifter, med undantag för ledamotskap i bostadsaktiebolags styrelser.

12 §

Handlingsprinciper som gäller intressekonflikter

Keva ska ha av styrelsen godkända skriftliga handlingsprinciper för de förfaranden som ska iakttas vid identifiering och förebyggande av intressekonflikter.

13 §

Transaktioner med personer som hör till ledningen eller till ledningens närmaste krets

Beslut om betydande transaktioner som gäller Keva ska fattas av Kevas styrelse, om den andra parten i transaktionen är

1) en ledamot av Kevas delegation eller styrelse, Kevas verkställande direktör, revisor eller en sådan anställd hos en revisionsammanslutning som har huvudansvar för revisionen av Keva,

2) någon annan som hör till Kevas högsta ledning och som har rätt att fatta beslut om ordnande av Kevas verksamhet,

3) make eller maka till en person som avses i 1 eller 2 punkten, en i de punkterna avsedd persons partner i ett parförhållande enligt lagen om registrerat partnerskap (950/2001), en omyndig vars intressebevakare en person som avses i de punkterna är eller den som är sambo med en person som avses i de punkterna och har bott i samma hushåll som personen i minst ett års tid.

Keva ska föra en uppdaterad offentlig förteckning över de transaktioner som avses i 1 mom. samt över transaktionsparterna och de centrala transaktionsvillkoren. Förteckningen ska föras på ett tillförlitligt sätt. De uppgifter som antecknats i förteckningen ska bevaras i fem år efter anteckningen. Fysiska personers personbeteckning och adress och namnet på de personer som avses i 1 mom. 3 punkten är dock inte offentliga.

Vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. ska även tillämpas på transaktioner mellan Keva och någon annan än en person som avses i 1 mom., om det är uppenbart att syftet med arrangementet har varit att kringgå bestämmelserna i 1 och 2 mom.

14 §

Kevas ledning

Kevas verksamhet leds av den verkställande direktören som är underställd styrelsen. Keva och den verkställande direktören kan ingå ett direktörsavtal. Keva kan besluta att betala avgångsvederlag till den verkställande direktören.

RP 21/2015 rd

Behörighetsvillkor för tjänsten som verkställande direktör och tjänsten som vice verkställande direktör är högre högskoleexamen, sådan mångsidig erfarenhet som uppgiften kräver samt i praktiken visad ledarförmåga och erfarenhet av ledarskap.

15 §

Kevas tjänsteinnehavare

De uppgifter inom Keva i vilka offentlig makt utövas ska skötas i tjänsteförhållande. På Kevas tjänsteinnehavare tillämpas lagen om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003).

16 §

Förtroendevalda

På Kevas förtroendevalda tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför uppgifter som avses i denna lag.

Om en plats som förtroendevald blir ledig under mandatperioden, förordnas eller väljs en efterträdare för återstoden av perioden.

17 §

Instruktion

Behövliga bestämmelser om Kevas organ och deras sammansättning, uppgifter och mandatperiod samt Kevas övriga verksamhet ges i en instruktion.

18 §

Statens delegation för ärenden gällande arbetsförmåga och rehabilitering

I anslutning till Keva finns statens delegation för ärenden gällande arbetsförmåga och rehabilitering, som har till uppgift att följa och styra såväl bedömningen av arbetsförmåga som den yrkesinriktade rehabiliteringen.

Delegationen har sex medlemmar. Finansministeriet förordnar medlemmarna för fyra år i sänder. Av medlemmarna ska en representera finansministeriet, en Keva och en Statskontoret. Av medlemmarna förordnas tre bland personer som föreslagits av de mest representativa organisationerna på centralnivå för statens tjänstemän och arbetstagare. Finansministeriet förordnar en av medlemmarna till ordförande.

4 kap.

Finansiering

19 §

Medlemssamfundens betalningsandelar

Kevas utgifter för skötseln av pensionsskyddet för medlemssamfundens personal fördelas för varje finansår på medlemssamfunden. Den del av kostnaderna som Kevas delegation beslutat fördelas i förhållande till de sammanlagda beloppen av de i 85 § i pensionslagen för den offentliga sektorn avsedda arbetsinkomsterna för personer som är anställda hos Kevas medlemssamfund. Delegationen kan även besluta att fördela en del av kostnaderna i förhållande

RP 21/2015 rd

till de sammanlagda beloppen av pensioner eller pensionsdelar som betalats på basis av anställning hos medlemssamfunden och som tjänats in under anställning hos medlemssamfunden.

Medlemssamfunden är dessutom skyldiga att till Keva betala de självriskandelar för olika pensionsslag som bestämts enligt de grunder som delegationen fastställt.

Av medlemssamfunden kan under finansåret tas ut förskott på deras betalningsandelar.

Kevas delegation meddelar närmare föreskrifter om grunderna för betalningen av de avgifter som avses i 1 och 2 mom.

20 §

Indrivning av avgifter och preskription av avgiftsfordran

Keva ska påföra en avgift som baserar sig på denna lag inom fem år från det att fordran uppkom. Avgiftsfordran anses uppkomma på förfalldagen för en slutlig avgift enligt denna lag. En avgift som påförts med stöd av denna lag och en på avgiften för tiden för betalningsdröjsmål beräknad årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982) är direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivning av dessa fordringar finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Bestämmelser om indrivning av fordringar finns dessutom i lagen om indrivning av fordringar (513/1999).

Återbetalningen av en avgift som betalats utan grund preskriberas fem år efter den dag då avgiften betalades, om inte preskriptionen har avbrutits innan dess. Om preskriptionen avbryts börjar en ny femårig preskriptionstid löpa. På avbrytande av preskription tillämpas 10 och 11 § i lagen om preskription av skulder (728/2003).

21 §

Pensionsansvarsfonden

Till de utgifter som avses i 19 § 1 mom. räknas även överföringar till pensionsansvarsfonden, som grundats för utjämning av pensionsutgifterna, enligt vad Kevas delegation bestämmer särskilt.

När pensionsansvarsfondens medel placeras ska placeringarnas säkerhet, avkastning och likviditet tryggas samt placeringarna diversifieras. Beslut om placering av medlen fattas av Kevas styrelse, som på det sätt som bestäms i instruktionen för Keva kan överföra sin beslutanderätt till Kevas tjänsteinnehavare och arbetstagare.

22 §

Placeringsdelegationen

Vid Keva finns en placeringsdelegation med uppgift att stödja placeringsverksamheten och främja informationen mellan de instanser som nämns i 2 mom. Delegationen är ett rådgivande organ som behandlar riktlinjerna för Kevas placeringsverksamhet och dess utveckling.

Kevas styrelse kallar för sin mandatperiod till placeringsdelegationen tio medlemmar och en personlig suppleant för var och en av dem. Av medlemmarna ska tre företråda finansministeriet, en arbets- och näringsministeriet samt två de huvudavtalsorganisationer som nämns i 3 § i det kommunala huvudavtalet.

RP 21/2015 rd

23 §

Tillsynsavgift och vissa andra avgifter

Bestämmelser om tillsynsavgiften finns i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008).

Till de utgifter som avses i 19 § 1 mom. räknas även tillsynsavgiften, justitieförvaltningsavgiften enligt 16 § i lagen om besvärnämnden för arbetspensionsärenden (677/2005) och kostnadsandelen och den verksamhetsbaserade serviceavgiften enligt 5 § i lagen om Pensions-skyddscentralen (397/2006).

Av lönesummorna för sådana anställda för vilka det ordnats tilläggspensionsskydd enligt 8 § i pensionslagen för den offentliga sektorn är medlemssamfunden skyldiga att erlægga betalningsandelar enligt de grunder som Kevas delegation fastställer.

24 §

Betalning av statens, evangelisk-lutherska kyrkans och Folkpensionsanstaltens pensionsutgifter och ersättning av Kevas kostnader

Staten, Kyrkans centralfond och Folkpensionsanstalten betalar i förskott till Keva det belopp som behövs för att betala pensionsförmåner. Om beloppet av de faktiska kostnaderna är större eller mindre än det uppskattade beloppet, ska skillnaden beaktas i efterhand som en korrigeringspost.

Statens pensionsfond betalar ersättning till Keva för skötseln av uppgifterna i anslutning till det pensionsskydd som tjänas in under anställning hos staten. Också Folkpensionsanstalten betalar ersättning till Keva för skötseln av pensionsskyddet för Folkpensionsanstaltens personal, och Kyrkans centralfond betalar ersättning till Keva för skötseln av pensionsskyddet för evangelisk-lutherska kyrkans anställda. Finansministeriet fastställer det ersättningsbelopp som statens pensionsfond, Kyrkans centralfond och Folkpensionsanstalten ska betala i förskott till Keva. Keva lägger fram en beräkning av ersättningsbeloppet för finansministeriet. Ersättningsbeloppet beräknas till en nivå som motsvarar självkostnadsvärdet enligt 6 § i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Ersättningen betalas i månatliga, lika stora poster enligt en förhandsberäkning av beloppet av kostnaderna för året i fråga. Om beloppet av de faktiska kostnaderna är större eller mindre än det uppskattade beloppet, ska skillnaden beaktas i efterhand som en korrigeringspost.

Finansministeriet, Kyrkans centralfond och Folkpensionsanstalten bedömer med fem års mellanrum hur de mål som ställts för kostnadseffektiviteten och kvalitetsnivån på skötseln av pensionerna har förverkligats. I detta syfte ska Keva lämna tillräckliga uppgifter till de ovan nämnda parterna.

Närmare bestämmelser om överföring av de medel som behövs för betalning av pensioner till statsanställda, evangelisk-lutherska kyrkans personal och Folkpensionsanstaltens personal och om ersättning för kostnader till Keva utfärdas genom förordning av statsrådet.

RP 21/2015 rd

5 kap.

Riskhantering, intern kontroll och intern revision

25 §

Riskhantering

Keva ska ha ett med beaktande av arten och omfattningen av dess verksamhet tillräckligt riskhanteringsystem som innefattar fortlöpande identifiering, uppföljning, övervakning och rapportering av de risker som Keva exponeras för och av den sammanlagda riskexponeringen.

Riskhanteringen ska omfatta följande delområden:

- 1) placeringar,
- 2) likviditet,
- 3) koncentrationsrisker,
- 4) av operativa risker.

Keva ska ha en riskhanteringsfunktion som är oberoende av risktagningsfunktionerna.

26 §

Intern kontroll

Keva ska ha en intern kontroll som omfattar dess bokföring, förvaltning, placeringsverksamhet och övriga centrala funktioner. Den interna kontrollen omfattar också säkerställande av lämplig rapportering på Kevas alla organisationsnivåer.

Till den interna kontrollen hör en funktion för regelefterlevnad. Funktionen ska också bedöma om Kevas åtgärder för att förhindra och korrigera eventuella brister i regelefterlevnaden är tillräckliga.

27 §

Intern revision

Keva ska ha en intern revision som utvärderar huruvida den interna kontrollen och den övriga förvaltningen är tillräcklig och effektiv.

Den interna revisionen ska vara oberoende i förhållande till Kevas operativa verksamhet.

Den interna revisionens resultat och rekommendationer till åtgärder ska minst en gång om året rapporteras till styrelsen och verkställande direktören. Dessa ska besluta om vilka åtgärder som ska vidtas med anledning av den interna revisionens resultat och rekommendationer. Den interna revisionen ska också se till att åtgärderna genomförs.

28 §

Skyldighet att göra insideranmälan

En insider i Keva ska till Kevas insiderregister enligt 30 § anmäla uppgifter om aktier som är föremål för handel på en reglerad marknad eller en multilateral handelsplattform i Finland och om sådana finansiella instrument vilkas värde bestäms utifrån aktierna i fråga (*insideranmälan*).

Med insider i Keva avses

1) ordföranden och vice ordföranden för Kevas delegation, ledamöterna och suppleanterna i Kevas styrelse, Kevas verkställande direktör och dennes ställföreträdare, Kevas revisorer och de anställda hos en revisionsammanslutning som är huvudansvariga för revisionen av Keva,

RP 21/2015 rd

2) andra anställda hos Keva som har möjlighet att påverka beslut om placering av Kevas tillgångar eller som på annat sätt regelbundet får tillgång till insiderinformation om sådana aktier eller finansiella instrument.

29 §

Insideranmälan

Insideranmälan ska göras inom fjorton dagar från det att insidern har utnämnts till ett uppdrag som avses i 28 § 2 mom.

I insideranmälan ska nämnas

- 1) omyndiga vars intressebevakare insidern är,
- 2) sammanslutningar och stiftelser där insidern eller en omyndig som avses i 1 punkten direkt eller indirekt har bestämmande inflytande,
- 3) insiderns samt en i 1 punkten avsedd omyndigs och en i 2 punkten avsedd sammanslutnings eller stiftelses innehav av aktier som är föremål för handel på en reglerad marknad eller en multilateral handelsplattform i Finland och om sådana finansiella instrument vilkas värde bestäms utifrån aktierna i fråga.

En insider ska medan uppdraget pågår inom sju dagar underrätta Keva om

- 1) förvärv och avyttringar av sådana aktier och finansiella instrument som avses i 2 mom. 3 punkten när förändringen i innehavet uppgår till minst 5 000 euro,
- 2) andra förändringar i uppgifter som avses i denna paragraf.

De uppgifter som avses i 2 mom. 2 och 3 punkten behöver inte uppges till den del de gäller bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag enligt 28 kap. 2 § i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009), ideella eller ekonomiska föreningar eller sådana sammanslutningar som drivs utan vinstsyfte. Om en sammanslutning bedriver regelbunden handel med finansiella instrument, ska emellertid uppgifter om denna sammanslutning lämnas.

Insideranmälan ska innehålla de uppgifter som behövs för att identifiera personen, sammanslutningen eller stiftelsen i fråga samt uppgifter om aktierna och de finansiella instrumenten.

Om aktier eller finansiella instrument som avses i 2 mom. 3 punkten har överförts till värdeandelssystemet, kan Keva organisera ett förfarande som gör det möjligt att hämta uppgifterna ur värdeandelssystemet. I detta fall behöver en separat insideranmälan inte göras.

30 §

Insiderregister

Keva ska föra ett register över insideranmälningar (*insiderregister*), av vilket det för varje insider framgår de aktier och finansiella instrument enligt 29 § 2 mom. som innehas av insidern, en omyndig som avses i 1 punkten i det momentet och av en sammanslutning eller stiftelse som avses i 2 punkten i det momentet, samt specificerade förvärv och avyttringar av dessa aktier och instrument.

Om de aktier och finansiella instrument som avses i 29 § 2 mom. 3 punkten har överförts till värdeandelssystemet, kan Kevas insiderregister till denna del bildas av uppgifter från värdeandelssystemet.

Driften av insiderregistret ska organiseras på ett tillförlitligt sätt. De uppgifter som registreras i registret ska bevaras i fem år efter registreringen. Var och en har rätt att mot ersättning av kostnaderna få utdrag ur och kopior av uppgifterna i registret. Fysiska personers personbe-teckning och adress samt andra fysiska personers än insiderns namn är dock inte offentliga.

31 §

RP 21/2015 rd

Övervakning av insideranmälan och insiderregistret

Finansinspektionen övervakar efterlevnaden av bestämmelserna i 28—30 § om insideranmälan och insiderregistret. På övervakningen tillämpas vad som i 7 § föreskrivs om tillsynen över planeringen av Kevas finansieringsverksamhet och över placeringen av Kevas tillgångar.

6 kap.

Ändringsökande

32 §

Sökande av ändring

Parter och medlemssamfund får söka ändring i Kevas beslut i andra ärenden än pensionsrättsärenden genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

33 §

Delgivning av beslut

När ett beslut delges en part ska delvisningen ske genom vanlig delgivning. Bestämmelser om vanlig delgivning finns i 59 § i förvaltningslagen (434/2003) i 19 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

Protokoll från Kevas delegation och Kevas styrelse, med tillhörande besväransvisning, ska efter justeringen hållas tillgängliga i det allmänna datanätet, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna. Om ärendet är sekretessbelagt i sin helhet, publiceras i protokollet endast ett omnämnande av att det sekretessbelagda ärendet behandlades. I protokollet publiceras endast de personuppgifter som är nödvändiga med tanke på tillgången till information. De personuppgifter som ingår i protokollen ska avföras från datanätet när besvärstiden löper ut.

Ett medlemssamfund anses ha fått del av ett beslut av Kevas delegation eller Kevas styrelse sju dagar efter det att protokollet har offentliggjorts på det sätt som föreskrivs i 2 mom.

7 kap.

Särskilda bestämmelser

34 §

Undantag från jäv

Kevas förtroendevalda tjänsteinnehavare och arbetstagare får trots vad som föreskrivs i 28 § 1 mom. 4 och 5 punkten i förvaltningslagen behandla ärenden som gäller Kevas medlemssamfund eller personer som är anställda hos ett medlemssamfund eller någon annan person som omfattas av pensionskyddet enligt pensionslagen för den offentliga sektorn.

35 §

RP 21/2015 rd

Revision och bokslut

Granskningen av Kevas räkenskaper och förvaltning ska utföras av en revisionssammanslutning som godkänts av Centralhandelskammaren. Keva upprättar bokslut för varje kalenderår. Vid upprättandet av bokslut iakttas bokföringslagen i tillämpliga delar.

36 §

Samarbete

Keva kan med Pensionsskyddscentralen och andra pensions- och försäkringsanstalter avtala om samarbete och om ersättande av kostnaderna för samarbetet.

37 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Trots vad som anges i 4 § 2 mom. bevarar de aktiebolag som före den 1 januari 2007 har anslutit sig som medlemssamfund i Keva sitt medlemskap, om ett eller flera av de medlemssamfund som nämns i 3 § 1 mom. har sådant bestämmande inflytande i aktiebolaget som avses i 1 kap. 5 § i bokföringslagen.

38 §

Övergångsbestämmelser som gäller delegationens och styrelsens mandatperiod

Bestämmelserna i 8 § 2 mom. om delegationens mandatperiod tillämpas första gången på den delegation som väljs 2017. Mandatperioden för den delegation som är behörig när lagen träder i kraft fortsätter fram till utgången av augusti 2017.

Mandatperioden för den styrelse som är behörig när lagen träder i kraft fortsätter fram till dess att den delegation som väljs 2017 har valt nästa styrelse.

2.

Lag

om finansiering av statens pensionskydd

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Finansiering av statens pensionskydd

Pensionskyddet för de statsanställda som omfattas av pensionskyddet enligt pensionslagen för den offentliga sektorn (/) betalas ur statsbudgeten. Bestämmelser om överföring till Keva av de medel som behövs för betalningen av pensioner finns i 24 § 1 mom. i lagen om Keva (/).

2 §

Arbetsgivarens pensionsavgift

Statens ämbetsverk och inrättningar, statliga affärsverk samt sammanslutningar och inrättningar vars pensionskydd för personalen, eller en del av personalen, enligt annan lagstiftning ska skötas av staten eller på vilka den upphävda lagen om statens pensioner (1295/2006) har tillämpats, betalar arbetsgivarens pensionsavgift, som består av en ålders-, invalid- och familjepensionsdel och av en omkostnadsdel som verkställigheten av pensionskyddet föranleder.

Keva sköter uppgifter som gäller uttagandet av arbetsgivarens pensionsavgift. Avgiften betalas in på statens pensionsfonds konto. Statens pensionsfond betalar ersättning till Keva enligt 24 § 2 mom. i lagen om Keva.

Vid skötseln av de uppgifter som avses i 1 mom. och i 122 § 2 mom. i pensionslagen för den offentliga sektorn ska iakttas vad som med stöd av lagen om statsbudgeten (423/1988) föreskrivs och bestäms om redogörare. De medel som avses i de momenten ska hållas åtskilda från Kevas medel.

Närmare bestämmelser om grunderna för och fastställandet av arbetsgivarens pensionsavgift samt om beloppet och fastställandet av den omkostnadsdel som Keva får för verkställandet av pensionskyddet samt om förvaltningen och redovisningen av de medel som avses i 1 mom. och i 122 § 2 mom. i pensionslagen för den offentliga sektorn utfärdas genom förordning av statsrådet.

Finansministeriet beslutar på framställning av Keva om storleken på de ålders-, invalid- och familjepensionsdelar som ligger till grund för arbetsgivarens pensionsavgift. Trots det som sägs ovan kan finansministeriet även besluta om grunder enligt vilka Keva i ändringssituationer som gäller enskilda arbetsgivare får fatta beslut om storleken på de pensionsavgiftsdelar som avses ovan utan ett särskilt beslut av finansministeriet. Keva beslutar om betalningen av arbetsgivarens pensionsavgift.

RP 21/2015 rd

3 §

Preskription av återbetalning av pensionsavgift som betalats utan grund

Återbetalningen av en pensionsavgift som betalats utan grund preskriberas fem år efter den dag då arbetsgivarens pensionsavgift betalades, om inte preskriptionen har avbrutits innan dess. Om preskriptionen avbryts börjar en ny femårig preskriptionstid löpa. På avbrytande av preskription tillämpas 10 och 11 § i lagen om preskription av skulder (728/2003).

4 §

Dröjsmålsränta på pensionsavgift

Om en arbetsgivare har försummat att betala pensionsavgiften inom utsatt tid, ska arbetsgivaren betala dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982).

5 §

Grundbesvär

En part får anföra grundbesvär över en debitering av pensionsavgift, om parten anser att en debitering som Keva påfört arbetsgivaren strider mot lag. Grundbesvär ska anföras skriftligen hos besvärsnämnden för arbetspensionsärenden inom två år från ingången av året efter det år under vilket fordran fastställdes eller debiterades. I övrigt iakttas vad som i pensionslagen för den offentliga sektorn föreskrivs om sökande av ändring och undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut i ett pensionsärende.

Bestämmelser om grundbesvär vid utmätning finns dessutom i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

6 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs statsrådets förordning om grunderna för arbetsgivarens pensionsavgift (863/2012).

3.

Lag

om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionskydd

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Ansvar för finansiering av kyrkans pensionskydd

Kyrkans pensionsfond, som det föreskrivs om i kyrkolagen (1054/1993), svarar för finansieringen av pensionskyddet för evangelisk-lutherska kyrkans personal.

Pensionerna och de övriga utgifterna för pensionsverksamheten betalas ur kyrkans pensionsfond. Utgifterna för pensionsverksamheten inbegriper även tillsynsavgiften enligt lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008), justitieförvaltningsavgiften enligt 16 § i lagen om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden (677/2005) samt den verksamhetsbaserade serviceavgifterna och pensionsanstaltens kostnadsandel enligt 5 § i lagen om Pensionskyddscentralen (397/2006).

2 §

Pensionsavgifter

En sådan kyrklig arbetsgivare som avses i 6 kap. 1 § 1 mom. i kyrkolagen ska för betalningen av pensioner och familjepensioner till den personal som omfattas av pensionslagen för den offentliga sektorn (/) till kyrkans pensionsfond betala arbetsgivarens pensionsavgift enligt kyrkolagen.

Bestämmelser om pensionsavgifterna för kyrkans arbetstagare och skyldigheterna för kyrkliga arbetsgivare i anslutning till dem finns i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) och pensionslagen för den offentliga sektorn.

Bestämmelser om andra avgifter till kyrkans pensionsfond finns i kyrkolagen.

RP 21/2015 rd

3 §

Uttag av pensionsavgifter

Keva sköter uppgifter som gäller uttag av arbetsgivarens och arbetstagarens pensionsavgift. Kyrkliga arbetsgivare ska redovisa arbetsgivarens och arbetstagarens pensionsavgift till Keva på det sätt som Keva bestämmer. Keva redovisar avgifterna vidare till kyrkans pensionsfond.

Kyrkans pensionsfond ser till att de avgifter som avses i 2 § 3 mom. tas ut.

4 §

Dröjsmålsränta på pensionsavgift

Om en kyrklig arbetsgivare har försummat att betala arbetsgivarens eller arbetstagarens pensionsavgift inom utsatt tid, ska arbetsgivaren betala dröjsmålsränta på det sätt som föreskrivs i kyrkolagen.

5 §

Pensionsavgifternas utsökbarhet

En pensionsavgift och dröjsmålsräntan på den är direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivningen av dem finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

6 §

Preskription av pensionsavgiftsfordran

Keva ska påföra en avgift som baserar sig på denna lag inom fem år från det att fordran uppkom. Fordran anses uppkomma på förfalldagen för en slutlig avgift enligt denna lag.

Återbetalningen av en avgift som betalats utan grund preskriberas fem år efter den dag då avgiften betalades, om inte preskriptionen har avbrutits innan dess. Om preskriptionen avbryts börjar en femårig preskriptionstid löpa. På avbrytande av preskription tillämpas 10 och 11 § i lagen om preskription av skulder (728/2003).

7 §

Grundbesvär

En part får anföra grundbesvär över en debitering, om parten anser att en debitering som Keva påfört en kyrklig arbetsgivare strider mot lag. Grundbesvär ska anföras skriftligen hos besvärsnämnden för arbetspensionsärenden inom två år från ingången av året efter det år under vilket fordran fastställdes eller debiterades. I övrigt iakttas vad som i pensionslagen för den offentliga sektorn föreskrivs om sökande av ändring och undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut i ett pensionsärende.

Bestämmelser om grundbesvär vid utmätning finns dessutom i lagen om verkställighet av skatter och avgifter.

8 §

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelse

Denna lag träder i kraft den 20 .

RP 21/2015 rd

Denna lag tillämpas även på sådana överenskommelser enligt 3 § 2 mom. i den upphävda pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (261/2008) som ingåtts före ikraftträdandet av lagen. På sådana överenskommelser tillämpas även 26 § 2 mom. i den upphävda pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan.

Helsingfors den 17 september 2015

Statsminister

Juha Sipilä

Kommun- och reformminister Anu Vehviläinen